

KIRHOLIJ

TOIMÂTTÂSÂI KIRJE

Suomâ evangelâš-luteerlâš kirho

Kirholij toimâttâsâi kirje
anarâškielân
(väljejum uásih)

Tuhhiittum kirholaščuákkimist skammâmáánu 12. peivi 2004

1. tiädus

© Kirho kuávdášruttârááju
© Evaŋgelium Matteus mield, Piättár vuossamuž kirje

Suomâ Ráámmatservi - Suomen Pipliaseura

ISBN 951-789-159-8

Dark Oy

Vantaa 2005

Anarâškielâ Uđđa Testameentâ osij jyehimist ana huolâ Suomâ Ráámmatservi.

Inarinkielisen Uuden testamentin osien jakelusta vastaa
Suomen Pipliaseura,
PL 173, 00161 HELSINKI.

SISKÁLDÂS

Kirholij toimâttâsâi kirje kevttei	7
Párnáá kaastâ	9
Näimiliiton vihkâm.....	31
Näimilito sivnedem.....	51
Háávdán sivnedem.....	65
Ehidâs pyeccee kuvlân.....	95
Rukkoospuudâ rááhtus.....	111
Päähi sivnedem	117
Šoddâmpeivi	127
Uámikkâs muštem	137
Kirholij toimâttâsâi kirje čuojâlmâsâh	146

Kirholij toimâttâsâi kirje kevttei

Ilodid ilodeijeigijn, čiärrud čiärroigijn.

Room. 12:15

Ristâlâš kirkko lii aalgâ rääjist lamaš mieldi pase toimâttâsâin jesânjdis eellim tehálijn tábáhtusâin já juhlepuudâin, iirost ja sooroost. Tai toimâttâsâi amnâstâh lii nuurrum Kirholij toimâttâsâi kiirján.

Taat Kirholij toimâttâsâi kirje anarâškielân sistetuálá puoh tehálumosijd kirholijd toimâttâsâid. Uási jodettem tain kulá paapâ viirgán. Fáárust láá meiddei motomeh táválumoseh rukkoospuidah já päähi sivnedem kaava, maid puáhtá jodettiđ kiinii eres-uv ko pappâ.

Kirholijn toimâttâsâin lii sierânâs luándu, mii paijaan vistig jieškotteev toimâttâs siskáldâsâst já saavâst já nube tááhust toi ulmu eellimtiileest, kiäh talle kuáhtájuvvojeh. Tondiet kolgâčcij-uv ain muuneeld väldid ohtâvuodâ toid ulmuid, kiäid toimâttâs kuáská. Tärkkilub ravvuuh adeluvvojeh suomâkielân Kirholij toimâttâsâi raavâkirjeest.

Kirholiih toimâttâsah láá uási servikode immeelpalvâluselimist. Toimâttâsâin puáhtá čuávvud kirkkoive jodo nuuvt, et kiävttá tonmiäldásii rukkoos- já tekstâamnâstuv. Meiddei toimâttâsâi rááhtus já toin kevttum amnâstâh vuádduduvvojeh immeelpalvâlususâst uápis kaavaid. Kirho pase toimâttâsah pyehtih servikoddálij elimâr Immeel sääni lopâdâsâid já Immeel sivnâdâs. Servikoddálij uásálistem já ohtsâš rukkoos rähtih servikodde-ohtâvuodâ.

Tastko kirholiih toimâttâsah láá čonnâsum tiätu ohtâvuotâ, tondiet kaavain-uv lii ennuv rijjâvuotâ, já toimâttâs puáhtá olášuttid jo-uv vijdáht teikâ ohtâkiärdánávt. Sierâ olášuttemmáhđulâšvuodah láá adelum jieškotteev toimâttâs ohtâvuodâst. Kaavain láá siskáldittum toh uásih, maid puáhtá kyedđid meddâl. Kaavai siste láá adelum

sierâ molsâiävtuh já távjá meiddei rijjâ hammim máhđulâšvuotâ. Toimâttâs saahâ ráhtoo táválávt sierâ jieškotteev tilálâšvuodâ várás. Meiddei ovdârukkoos puáhtá valmâštâllâd tilálâšvuodâ mield.

Täid kirholijd toimâttâsâid lii anarâškielân jurgâlâm FL Marja-Liisa Olthuis já fáárust lii lamaš meiddei ruáváást Antero Niva.

Meerhâi čielgiittâsah

L Liituurg

P Pappâ

O Ovdâlohhee

S Servikodde

* Servikodde čuážžu

+ Liituurg teikâ pappâ sivned servikode riistâmerhain.

(+) Liituurg, pappâ teikâ ovdâlohhee puáhtá toohâd riistâmeerhâ.

[ ] Ruákkiruáđui teevstâ puáhtá kyeđđid meddâl.

Siskáldittum saje puáhtá kyeđđid meddâl.

PÁRNÁÁ KAASTÂ

Vuálá 12-ihásâš pärni puáhtá leđe kirho jeessân, jis kuittâg-uv nubbe suu huolâtteijein lii kirho jeessân já jis párnaá jeessânvuodâst lii sooppum teikâ meridum oskoldârijâvuodâlaavâ 3 § mield. (KL 3:1) Párnaá oskoldâhlâš statusist meridává suu vaanhimkyevtis oovtâst. Jis huolâtteijeeh iävá kuittâg párnaá šoddâm maņa soovâ párnaá oskoldâhlîi statusist, puáhtá párnaá huolâtteijen tuáimee enni ive siste párnaá šoddâmist ohtuu meridiđ párnaá labdemist oskoldâhlîi siärvâdâhâń. Jis tuámustovli lii párnaá huolâtâmist já uáinimvuigâdnuodâst adelum laavâ 361/ 1983 9 §:n 3 moomeent vuáđuld meridâm tooimâi jyehimist párnaá huolâtteijei kooskâst nubenáál, nuávdittuvvoo kuittâg tuámustoovli miärâdâs. (Oskoldârijâvuodâlaahâ 3 §). 12 – 14 -ihásii päärni kästimâń tarbâšuvvoo suu jieijâs adelem kirjálâš lope. (Oskorijâv. laahâ 3 §.)

Kästittetee párnaáast kalgeh leđe kuittâg kyehti faddâr, kiäh lává konfirmistum evangeliâš-luuteerlii osko tubdâsteijee kirho jesâneh. Tai lasseen faadârin puáhtá leđe olmooš, kote kulá eres evengeliâš-luuteerlâš kirho toimâttem kaastâ tuhhiitteijee ristâlâš kiirkon teikâ oskoldâhlâš siärvâdâhâń. Ucemustáá kyehti faddâr teikâ eres tuodâsteijee kolgâv leđe mieldi kaastâtoimâttâsâst. (Kirkko-oornig 2: 17) Eres ristâlâš teikâ oskoldâhlâš siärvâduv jesânist lii vuogâdnuotâ toimâđ faadârin, jis kirholâščuákkim lii tuhhiittâm tain kirhoin teikâ oskoldâhlâš siärvâduvváin tohhum sopâmuš ääśist. (Kirkko-oornig vuosmuu lovo 4 § 2 mom.).

Pappâ kalga puorijn aigijn ovdil kaastâ väldid ohtâvuodâ kästittetee pááikán. Talle sun savâstâl vanhimijgijn kaastâ merhâšuumeeest já suápá keevâtljin tooimâin. Pappâ kalga savâstâllâđ meiddei noomâst, mii adeluvvoo páárnázâń tondiet ko servikodde kalga selvâttiđ noomâ laavâmiäldâšvuodâ já toimâttiđ tiäđu noomâst ájáttâlhánnáá aalmugtiätuoornigâń registeerim várás. (Nommâlaahâ 32 a § 2. mom.)

Kaastâ toimâttuvvoo kirhoost, pääihist teikâ eres saajeest tađe mield ko pappâ já kästittittee vanhimeh tast suápih (Kirkko-oornig 2: 16).

Kaastâčääci liäškoo ciärkán ovdil toimâttâs älgim teikâ ovdiláhhâá kaastâ-pákkum (11).

Jis servikodeest kiävttoo pessijâškiintâl, tom puáhtá cokkiittiđ kaastâ-toimâttâsâst meiddei pessijâšäägi ulguupeln, ij kuittâg västuäägi (kunnâkoskoho rääjist).

Muusik valjiimist kalga väldid vuotâń toimâttâs immeelpalvâlusluándu.

Kaastâ puáhtá merkkiđ vihkâm- teikâ peerâráámáttâń.

I Laiðiittâs

---

1. Salmâ

---

2. Álgusivnádâs

Sivnádâs já vuárutiervâttâs puáhtá lávlud teikâ luuhâđ.

Sivnádâs

P Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen, aamen, aamen.

Vuárutiervâttâs

P Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

3. Laiðiittâssäänih

Laiðiittâssaanijd puáhtá ráhtiđ meiddei rijjâht. Pappâ ráhtá laiðiittâssaanijd jieš teikâ kiävtâ čuávvuvâš molsâiävtuid.

P Rähis ristâlilih. Immeel lii adelâm tunnui, NN já NN, taam párnáá. Kristus pákkum mield leppee puáhtám suu pase kaastân. Tast Immeel koččo suu noomâ mield jieijâs uámmin já skeňkkee piäluštâs.

TEIKÂ

P Kaastâjuuhlán čokkânâm servikodde. Jesus kočoi kuvlâsis párnáid já sivnedij sii. Mii Lonesteijee váldá pase kaastâst ohtâvuotâsis taam párnáá já skeňkkee sunjin avalii eellim. Jesus lii lopedâm: "Tom, kote muu kuuvl puátá, mun jiem vyejeet meddâl." (Joh. 6:37)

TEIKÂ

P Rähis ristâliih. Tot, kote áigu siisâ olmij väldikoodán, kalga šoddâd uđđâsist čääsist já Jiegâst. Mii Hiärrá Jesus Kristus lii jieš asâttâm mijjân pase kaastâ uđđâ eellim merkkân já seilân. Kaastâst mij putestup suddoost já kárvudâttup uđđâ elimân. Jesus iätá: ”Mun lam puáttám adeliđ eellim, valjaas eellim. (Joh. 10:10)

4. Psalmâ

Puáhtá kevttiđ meiddei kirkkoive äigipuudâ miäldásijd teikâ eres psaalmâid.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâđ. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmân labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttiđ salmâveerstâ: Anaraš salmâkirje 60:8. Uccâ kunnee kuáđđoo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Antifoni

Puáttid já keččâđ Immeel pargoid.

Sun lii toohâm mijjân stuorrâ tavoid.

Ps. 66: 5

Psalmâ

Illood, eennâm! Pajedid ávučuárvum Hiärán!

Palvâlid suu ilodin,

puáttid suu oovdân ávudin.

Tiettid, et Hiärrá lii Immeel.

Sun lii mii sivnedâm, já suu mij lep,

suu aalmug, suu kuáttum saavzah.

Puáttid suu äidiuvssáid kijjen,

suu ovdâšiljoid alestâs láávlun.

Kijted suu, alestiđ suu noomâ.

Pyeri lii Hiärrá!

Avalávt pištá suu ármu,
suu oskolâšvuotâ puolvâst puolvân.

Ps. 100

TEIKÂ

Mun pajedâm kejâstuvân varij kuuvl.
Kost finniiččim iše?

Mun uážum iše Hiärást,
sust, kote lii sivnedâm alme já eennâm.
Hiärrá ij adde juálgágd suáibuđ,
vaibâhánnáá sun varjâl.

Ij sun vaaibâ, ij sun uáđi,
sun lii Israel torvo.

Sun lii syeijejejee suoivâ, sun lii vahtâd,
sun ij kaaidâ paldâstâd.

Peiviv ij piäiváš vhâgit tuu
ige mánudáá čuovâ iho.

Hiärrá varjâl tuu puoh paast,
sun suoijâl ubâ elimâd.

Hiärrá varjâl puoh lavhijdâd,
vyelgimâd já puátimâd tääl já ain.

Ps. 121

TEIKÂ

Hiärrá, tun lah sivnedâm muu siskelâš mield,
iännám kuáhtust lah muu ráhtám.

Mun lam iimâš, stuorrâ iimâš, já kijtám tuu tast.
Imâšliih láá tuu tavoh, mun tiädám tom.
Mun lam uážžum háámmán uáinimetumist,
náállán tego kienjâlist eennâm vyelni,
mut tust ij ucemuskin táhtán lah syeleest.

Tuu čalmeh oinii muu jo iđostân,
kirjásâd lii puoh čaallum.

Ovdilgo lijjim iällám oovtâgin peeivi,
lijjii puohah muu peeivih jo sivnedum.

Ps. 139: 13–16

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiäradoo

5. Koččâmušah teikâ avžum

MOLSÂIÄHTU A

Koččâmušah

P Vanhimeh, mon noomâ leppee adelâm páarnážâd?

Vástádâs:

NN (ovdânoomah).

P Vanhimeh, táttuvettee-uv, et tunnuu páarnáš kástoo taan ooskon?

Vástádâs:

Táatum.

P Vanhimeh já faddâreh, táttuvetted-uv oovtâst servikuddijin huolâttid tast, et sun uážžu ristâlii pajassoddâdem?

Vástádâs:

Táatum.

TEIKÂ

P Tuoi, vanhimeh, lepee adelâm páárnážâd noomâ NN (ovdânoomah). Táttuvettee-uv, et tunnuu páárnáš kástoo taan ooskon?

Vástdás:

Táátum.

P Vanhimeh já faddâreh, pase kaastâ viälvut tii oovtâst servikuddijن huolâttid suu ristâlii pajasšoddâdmist.

Vástdás:

Táátum.

MOLSÃIÄHTU B

Avžum

P Tuoi, vanhimeh, lepee adelâm páárnážâd noomâ NN (ovdânoomah). Onne sun kástoo taan ooskon. Vanhimeh já faddâreh, pase kaastâ viälvut tii oovtâst servikuddijн huolâttid suu ristâlii pajasšoddâdmist.

6. Riistâmerkkâ

MOLSÃIÄHTU A

Pappâ taha riistâmeerhâ párnáá káálun já raadan já ciälkká:

Vääldi pase riistâmeerhâ kállusâd + já raddasâd + tuodâštussântast, et riistânnävlejum Jeesus Kristus lii tuu lonestâm já koččom máttááttâspärninis.

Pappâ juátká:

Ármugâs Immeel lii Algees Jeesus Kristus peht piästám tuu sudo, jäämmim já paa vääldist. Adelus sun tunjin vyeimi jäämmid meddâl suddoost já eellid Kristusân.

MOLSÂIÄHTU B

Pappâ ciälkká:

Ármugâs Immeel. Tun ovttuu piäluštah puoh paast. Luovâsmit NN (ovdânoomah) sevñâadvuodâ vääldest. Čääli suu noomâ eellim kiirján já laidii suu čuovâstâd.

Pappâ taha riistâmeerhâ párnáá káálun já raadan já ciälkká:

Vääldi pase riistâmeerhâ kállusâd + já raddasâd + tuodâš-tussân tast, et riistânnävlejum Jeesus Kristus lii tuu lonestâm já koččom máttááttâspärninis.

---

7. Rukkoos

Rukkoosavžuuttâs, rukkoos já servikode *aamen* puáhtá lávluđ teikâ luuhâđ. Rukkoosavžuuttâs maŋa puáhtá leđe uánihis joskis rukkoos.

P Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel.

Kaastâst tun adelah áármud kulgâđ mii paijeel.

Kaastâ peht tun luovviih mii
sudo, jäämmim já paa vääldest
já labdah mii Kristusân.

Mij ruhâdâllâp:

Skeŋkkii Pase Jieggâd taan páárnážân,
kote lii sivnájum piäluštâs merháin.

Išseed suu oskod tunjin,
nuuvt et sun iäláččij pärninâd
já pesâččij ohtii tuu kuuvl.

Kuulâ mii Pestem Jeesus Kristus tiet.

2. Immeel,

mij alestep tuu eellim adalduvâst.

Kaastâst tun skeŋkkiih mijjân áármud já rähisuodâd.

Vääldi meiddei jieijâd uámmin taam párnáá,
kote lii sivnájum riistâmerháin.

Liävus Algaad Jeesus Kristussovâttâspargo suu torvo.
Adde Pase Jiegâ aassâd sust,
nuuvt et sun šodâčcij oskoost já rähisvuodâst.
Kuulâ mii Jeesus Kristus tiet.

3. Puohváldálâš Immeel.

Kijttep tuu taan páárnážist,
sivnedempargood adalduvâst.

Kijttep puátteevuodâst já tuáivust, monadelah sunjin.

Kijtto tast, et párnái lii olmij väldikodde.

Kaastâst tun vááldáh mii jieijâd tiipšon já servikoddâd
ohtâvuotân.

Tun laidiih mii Pase Jiegâinâd já sanijnâd.

Adde taam párnáá šoddâd uásálâžžân puohâin piäluštâs
adalduvâin

já išseed suu šoddâd Jeesus Kristus máttááttâspärnin.

Tuárju suu vuoinijnâd
já varjâl suu oskoost.

Adde suu arbid avalii eellim.

Taam ruhâdâllâp Hiärrám Jeesus Kristus noomâst.

4. Ármugâs Immeel, mii almalâš Eeči.

Mij kijttep tuu kaastâ adalduvâst.

Kijttep, et tast poosah suddoid meddâl Jeesus noomân
já Jieggâd šoddâd mii uddâsist.

Mij ruhâdâllâp:

Vääldi taam párnáá pase kaastâst ohtâvuotâsâd.

Suovâ, et sun sudo, jäämmim já sevnâadvuodâ vääldest
luovâsin

palvâličij pärninâd tuu ubâ elimis ääigi.

Adde sunjin ohtii päähi jieijâd kuvlân almeest.
Kuulâ mii Jeesus Kristus tiet.

5. Immeel, mij kijttep tuu,
et jo eellim aalgâst
adelah párnaá anon maangâmuđusijd adalduvâid.
Mij ruhâdâllâp:
Káárvut suu Algestâd kaastâ lito putesvuotân já
kirkesvuotân.
Suovâ, et sun opâččij tubdâd
Pestee jäämmim já pajaspajanem vyeimi,
mii lii mieldi jo kaastâst.
Adde suu palvâlid eellimstis tuu já aldemuidis.
Adde pase eñgâlijdâd sättiđ suu peeivij nuvâdijn
kirkesvuodâ pááikán.
Taam áánnup Algaad Jeesus Kristus noomâst.

6. Almalâš Eeči.
Párnaást tun piejah šoddâd eellim mii koskâvuotân
já lopedah toos šoddâm aaigijd.
Mij kijttep tuu taan lopâdâsâst já áánnup:
adde tom kyeddiđ párnaá já suu vanhimijd.
Mij kijttep tuu tast,
et pase kaastâst Algaad skeňkkee sunjin
elimis já áármus.
Išseed suu turvâstiđ taan áármun
já šoddâd pärninâd jieijâs eellim tievâ miärán.
Taam ruhâdâllâp Jeesus Kristus noomâst.

7. Immeel, Iäččám.
Tun adelah mijjân eellim adaldâhhâń.
Kijtto tunjin tast,

et čievaḥ taan párnáá suájásâd já suojâlussâd.
 Vääldi suu kaastâ ármuliiton,
 kost Jeesus rähisvuotâ lii tuodâlâš
 eellim puoh puudâin.
 Sun lii tääl äpittem já hiäju,
 oro tun suin já kyedi suu solâstâd.
 Čuovvii ubâ suu eellim.
 Kuulâ mii Jeesus Kristus tiet.

S Aamen.

II Sääni

---

8. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevstâid. Loopâst lohhoo ain párnái evangelium (Mark 10: 13-16).

Lohhee almoott ráámmátpitá.

Ráámmátluhâmân puáhtá labdeđ västâdâs (psalmâ, salmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik teikâ joskis smietâdem.)

Jes. 43: 1

Näävt iätá Hiärrá, kote tuu sivnedij:
 - Ele poolâ. Mun lam lonestâm tuu.
 Mun lam tuu noomâ mield koččom,
 tun lah muu.

Room. 6: 3-4

Tietivattedhâñ, et mij puohah Kristusâñ Jeesusâñ kastum ulmuuh lep kastum suu jäimâñ. Näävt mij kaastâst adeluim jäimâñ já hävdiduim oovtâst suin, nuuvt et mij-uv álgáčcijm eellid uddâ eellim, tego Kristus Eeji kirkesvuodâ vuoinijñ cuvnui jäimist.

Gal. 3: 26–27

Tij puohah lepped Immeel párnááh, ko oskovetted Kristusân Jeesusân. Puohah tij, kiäh lepped Kristusân kastum, lepped kárvuttâm Kristus paijaalsâd. Taha oovtâ, lah-uv juvdálâš väi kreikkalâš, uárji väi rijjâ, almai väi nissoon, tastko Kristusist Jeesusist tij puohah lepped ohtâ.

Tit. 3: 4–5

Ko Immeel, mii piälušteijee, pyerivuotâ já rähisuotâ ulmui kuáttâ poodij uáinusân, sun piäluštij mii, ij hurskes tavoidâń tiet, mut päljis áármust. Sun piäluštij mii posámáin mii putesin, nuuvt et šoodâi uddâsist já Pase Jieggâ udâsmitij mii.

1. Piät. 3: 20–21

Tuše motomeh, puohâniſſii käävcis, piäluštuvvvojii čääsi kyeddim aarkâ peht. Tuon ovdâkove mield tii piälušt tääl kaastâ, ij tondiet et tij tast luovâččijd nyeskis elimist, mut ko Immeel toovâi tiigijn šiev uámitobdo lito.

Mark. 10: 13–16

Jeesus kuuvl puáhtojii párnááh, et sun kuoskâččij sijjân. Máttááttâspárnááh nuttâlii pyehteid, mut ko Jeesus huámášij tom, sun njunádui já eedâi sijjân: "Tipted párnáid puáttiđ muu kuuvl, elled eesti sii. Sii sullâsâš lii Immeel väldikodde. Tuodâi: kote ij väälđi Immeel väldikode vuástá tego pärni, sun ij tohon peesâ." Sun vaaldij párnáid askasis, piejâi kiedâs sii oolâ já sivnedij sii.

9. Saahâ

Pappâ sárnu rijjâht teikâ kiävttâ juábbáá kuábbáá čuávvuvâš molsâiävtuin. Pappâ puáhtâ oovtâst vanhimijgijn valjid páárnážân ráámmátcelkkuu, mii kiedâvušoo säärnist já mii čálloo kaastâtuodâštusân. Kaastâsäärnist kolgâčcij väldid vuotân jieškotteev kaastâtilálâšvuodâ ja pyehtiid oovdân čuávvuvâš fáadáid:

- eellim adaldâh (sivnedem), Kristus sovâttâspango (lonástâs), Pase Jiegâ adaldâh (pasottem)
- servikoddeohâvuotân labdem
- Jesus servideijen šoddâm já eellim
- ristâlâš pajasšoddâdem vanhimij já faddârij pargon

Rähis usteveh. Kaastâjuhleest ilodep uddâ párnáást. Eromâš ilo já kijtos fáddâ onne lii tot uainimettum adaldâh, mon taat páárnáš forgâ uážžu. Kaastâ kulmâohtâsii Immeel noomân skejkkee sunjin ennuu. Immeel váldâ suu jieijâs uámin já ráhtâ suin avalii lito. Kastum olmooš uážžu ubâ eellim ääigi turvâstiid almalii Eeji rähisvuotân. Kaastâ skejkkee taan páárnážân Kristus piälušteijen já sudoi addâgâsadeleijen. Kristus adalduvâst já suu aldaoromist muštâl vielgis kaastâpiiktâs. Paaval iätá: "Puohah tij, kiäh lepped Kristusân kastum, lepped kárvuttâm Kristus paijaalsâd" (Gal. 3:27). Kaastâst tuáimá Immeel Pase Jieggâ. Pase Jiegâ vuoinijen taat páárnáš puáhtâ šoddâd Kristus máttááttâspärnin já servikode jesânin.

Jesus ávžoo kaastâpákkumstis kästiid já máttááttiid. Lii tehálâš, et taan páárnážân muštâluvwoo mii osko siskáldâsâst, tondiet ko oskottáá kaastâ stuorrâ adalduvah pääcih kevihánnáá. Servikodde haalijd išedid tii, NN já NN (vanhimij ovdânoomah) ristâlâš šoddâdmist. Oovtâst uuccâp Immeel já šoddâp suu pärnin. Tij, faddâreh, lepped / tuoi, faddâreh, leppee uážžum pango leđe taan párnáá vuorâsolmoošusteveh. Toollâđ/tuállee ohtâvuodâ ristpárnážán já suu perrui. Faddâr eromâš pargon lii ruhâdâllâd ristpárnáá peeleaseet.

Uccâ umogâš taarbâš jyehi ääsist nubij iše. Sun taarbâš ubâ ääigi rähisvuodâ já tipšom. Eedu täst lii eeni já eeji ilolâš, mut

siämmást ovdâsvâstâdâslâš pargo. Tuoi leppee Immeel pargo-skipáreh, ko räähistvettee páarnâd já anevetee sust huolâ. Argâelimist puátih puudah, moin jieijâs vyeimih já naavcah iä keelijd. Pyehtee huolâidâd, iloidâd já pettâšumijdâd Immeel oovdân.

Kaastâ ij lah adaldâh tuše taan páarnâžân. Kaastâ addel meiddei tunnui, vanhimeh, noonâ torvo. Uážžuvettee lyettið toos, et taan párnâá eellim ij lahkin tuše tunnuu huollân. Kaastâ tiet mij puohah pyehtip lyettivâžžân aldanid Immeel. Uážžup vuoinjâstid suu alda tego páarnâš vuorâsulmuu askeest. Osko kulmâohtâsii Imelân kuáddá mii eellimstân.

TEIKÂ

Rähis usteveh. Immeel lii adelâm tunnui, NN já NN (vanhimij ovdânoomah), stuorrâ adalduv. Taat páarnâš lii uskum tunnui, et hoittááččaid já rähističčaid suu. Tuoi leppee puáhtám suu kaastân já näävt nuávdittâm Jesus koččom.

Ko mij šoddâp, mist šaddeh suddogâs olmooškode jesâneh. Olmooš ij pyevti piäluštid jieijâs, mut Immeel lii ärmittâm mii já piäluštâm mii addelmâin mijjân Jesus Kristus Pesten. Vanhimijdis pärnin šoddâm olmooš šadda kaastâst Pase Jiegâ vyeimist uddâsist, tääl Immeel pärnin. Immeel pasa suu putesin já labda suu Kristus já suu servikode ohtâvuotân. Kaastâst mijjân toin naalijn skeňkkejuvwoo ubâ piäluštâs, eellim já avdâgâsvuotâ. Kaastâ koččo mii piäiválávt eellid Immeel addâgâsaddelmist já palvâlid kyeimi kuáimán. Riistâmerkkâ, mii sárgoo kállusân já raddasân, piso mist. Tot muštoot Jesus sovâttâspargoost já ruokâsmiit mii eellid ristâlâžžân taan maailmist. Jesus Kristus lii lopâdâsâs mield miigijn puoh peeivijd maailm loopâ räi. Sun nanosmit mii.

Onne áannup tunnuu párnâá elimân Immeel sivnâdâs já varjâlâs. Immeel váldá suu ármulittosis. Tuoi, vanhimeh, pyehtivettee piäiválávt maccâd kaastâ lopâdâssáid. Ánnoo

Imelist vijsesvuodâ já rähisvuodâ vyeimin perruu elimân. Rähis faddâreh, tij lepped / tuoī leppee kuččum vanhimij paaldân anneed huolâ taan páárnážist. Ilodid/ilodee taan ustevvuodâst já varjâlid/varjâlee tom. Ruhâdâllâd/ruhâdâllee suu peeleasest já laidid/läidejee suu eellid servikode ohtâvuodâst. Immeel sivnedus tii puohâid pargoidâdgijn.

Onne oovtâst ubâ Kristus kirhoin tubdâstep oskom. Puohah kastum ulmuuh kuleh maailmvijđosii Immeel perrui, kost pyehtip šoddâd oskoost kulmâohtâsii Imelân.

10. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres hiäivulâš muusik.

III Kästim

11. Kaastâpákkum

P Hiärrám Jeesus Kristus lii jieš asâttâm pase kaastâ. Sun eedâi máttááttâspárñáidis: ”Munjin lii adelum puoh väldi almeest já eennâm alne. Moonnâd tääl já rähtiđ puoh almugijd muu máttááttâspärñin: kästiđ sii Eeji já Alge já Pase Jiegâ noomân já máttááttiđ sii nuávdittiđ puoh, maid mun lam koččom tii nuávdittiđ. Já keejâ, mun lam tiigijn jyehi peeivi maailm loopâ räi.” (Matt. 28: 18–20)

TEIKÂ

P Ruhâdâllup.

Puohváldálâš já ármugâs Immeel. Aalgâst tun sivnedih alme já eennâm já tuu eellim adeleijee jieggâ lihâdij čaasij alne. čääci lii lááhjâd, mii piämmâ já pajastuálá luomakode. čäcitulveest tun hevâttih sudo mut piäluštih Nooa já suu

perruu. Tánávt adelih mijjân ovdâkove kaastâst. Tun jodettih almugâd Ruopsismeerâ rasta já pestih tom faaraao uárji-vuodâst. Tuu táátu mield Johannes kaastij Algaad Jeesus Jordan čääsist, já tun vuoidih suu Pase Jieggáin. Riistâ alne sun kulgâttij ertpelestis voorâ já čääsi já jämimist paijaanmis maņa sun jieš asâttij pase kaastâ edâdijnis máttááttâspárnaidis:

”Munjin lii adelum puoh väldi almeest já eennâm alne. Moonnâd tääl já ráhtid puoh almugijd muu máttááttâspärnin: kästid sii Eeji já Alge já Pase Jiegâ noomân já máttááttid sii nuávdittid puoh, maid mun lam kočcom tii nuávdittid. Já keejâ, mun lam tiigijn jyehi peeivi maailm loopâ räi.”
(Matt. 28: 18-20)

Algaad pákkumân kulâjâžžân mij áánnup: Keejâ tääl kirhood piälán já leehâ toos kaastâ käldee. Vuolgât Pase Jieggâd šoddâdid uddâ eellim, nuuvt et tot, kote taan áármu käldest hävdiduvvoo Kristus jämimân, meid suin pajaničij uddâ elimân. Muštottus taat čääci mii kastâstân já ovtâstus tot mii ohtsii iiloost puoh taid mii viljáid já obbijd, kiäh láá kaastâst lobdum Kristus rummâšân. Taam áánnup Kristus, mii Hiärá, tiet.

12. Oskotubdâstâs

Oskotubdâstâs ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mun oskom Imelân,
Iäčán, Puohváldálâžân,
alme já eennâm Sivnedeijkei,

já Jeesusân Kristusân,
Immeel áinoo Aalgan, mii Hiärán,

kote šohânj Pase Jiegâst,
 šoodâi nieidâ Máárjást,
 kierdâi Pontius Pilatus ääigi,
 riistânnävlejui, jaamij já hävdidui,
 lavkkij vuálus tuonâ väldikoodán,
 pajanij kuálmád peeivi jämmei kooskâst,
 lavkkij pajas olmijd,
 čokkáá Immeel, Eeji, Puohváldálíi uálgispeln
 já kalga tobbeen puáttid tuommid elleid já jämmeid,
 já Pase Jiegân,
 pase, ohtsii servikode,
 poosij ohtâvuodâ,
 sudoi addâgâsadelem,
 rummâš pajaspajanem
 já nuvâhánnáá eellim.

P Taan ooskon já puohâi toi lopádâsâi oomâstmân kästip taan párnáá kulmâohtâsii Immeel noomân.

13. Kaastâ

Pappâ kuulgât čääsi párnáá uáiván kulmii já ciälkká:

*NN (ovdânoomah), mun káástám tuu Eeji já Alge já
 Pase Jiegâ noomân.*

Pappâ piøjá kiedâs párnáá uáivi oolâ. Sun puáhtá tåttud vanhimijd já faddârijd porgâd siämmâánáál.

P Hiärrám Jeesus Kristus ármu já Immeel rähisvuotâ já Pase Jiegâ uásálâšvuotâ liävus tuin.

S Aamen.

Pappâ váldá kaastâpihtâsist kiddâ já ciälkká:

Apostol Paaval iätá: ”Puohah tij, kiäh lepped Kris-tusân kastum, lepped kárvuttâm Kristus paijaal-sâd.” (Gal. 3: 27)

Jis kiävttoo kaastâkiintâl, te pappâ cokkit tom álttár teikâ kaas-tâpeevdi kinttâlist teikâ kirho pessijâškinttâlist, keigee tom vanhimáid já ciälkká:

Jeesus ciälkká: ”Mun lam maailm čuovâ. Tot, kote čuávvu muu, ij jode sevnâdâsâst, mut sust lii eellim čuovâ.” (Joh. 8: 12)

Pappâ váldá párnáá askasis já ciälkká:

Pase kaastâst lep váldám NN Kristus kirho já X servikode jesânin. Labdep suu já suu päähi rähisuotâsân já ovdârukosijdân. Jeesus iätá: ”Kote muu noomâst váldá kuvlâsis taam párnáá, tot váldá kuvlâsis muu.” (Mark. 9: 37)

Pappâ addel párnáá vanhimáid teikâ faddârân.

14. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres hiäivulâš muusik.

15. Ohtâsâš ovdârukkoos

Rukkoos puáhtá ráhtiđ meiddei rijjâht. Tom puáhtá valmâštâllâđ oovtâst kaastâ-toimâttâsân uásâlisteigijн.

P/O Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel, rähis almalâš Eeči. Mij kijtep tuu tast, et anah vyeimist já sivnedah kirhood. Kijtep meiddei tast, et lah váldám NN jieijâd ohtâvuotâ, adelâm sunjin uddâsist-šoddâm áármu já ráhtâm suu avalii eellim árbálâžžâ. Mij ruhâdâllâp tuu: varjâl suu já adde suu šoddâđ vijsesvuodâst,

avveest já áármust. Mij kijttep tuu pyerivuodâst, maid lah čáittám suu vanhimáid. Adde sijjân ovdâsvástâdâstobdo, ibárdâs já vyeimi. Išseed meiddei faddârijd rähistid já coggâd NN. Išseed mii puohâid eellid rievtisnáál já peessâd ohtii tuu kuuvl kirkesvuotân. Algaad Jeesus Kristus, mii Hiärá peht.

2. Immeel, Puohváldálâš Eeči, mij kijttep tuu NN:st, kiäm lah adelâm NN:n já NN:n. Alestep tuu, et lah váldám suu pase kaastâst jieijâd uámmín, servikoddâd jesânin já avalii eellim árbálâžžán. Sivned NN tääl já suu eellim puoh peeivijn. Vuolgât pase enjâlijdâd varjâlid suu vaarâin. Išseed eeni já eeji, äijih já ááhu já faddârijd rähistid já laidid suu táátud mield. Tipšo suu sanijnâd já ármuinâd servikoddâd ohtâ-vuodâst. Varjâl suu oskoost nuuvt, amas sun kuássin tust luoppâd, mut pesâčcij ohtii tuu kuuvl kirkesvuotân. Kuulâ rukosân Algaad Jeesus Kristus tiet.
3. Puohváldálâš, avalâš Immeel. Tun lah eellim käldee. Mij kijttep tuu pyerivuodâst, maid lah čáittám taan perrui. Adde iänán já iäčán vuomijd pajassoddâdempaargon. Kijtto tast, et lah kaastâst váldám NN jieijâd uámmín. Ruhâdâllâp tuu: Oro suu alda já adde áármud já rähisuodâd sunjin torvon. Suojâl já nanosmit suu jyehi peeivi. Sivned taan perruu jesânjid. Máttát sii tubdâd tuu almalâš Eečcin já nuávdittiđ eellimstis sáánâd ravvuid. Išseed sii tuárjuđ kyeimi kyeimis já siäiluttiđ ohtâvuodâ koskânis. Sivned meiddei ááhu já äijih já faddârijd, ko sij pargeh párnáá pyere oovdân. Adde mijjân puoh-hâid taan eellim nuuhâm maŋa avalii eellim almalii pääihist. Kuulâ rukosân Hiärrám Jeesus Kristus tiet.

4.

P Rähis almalâš läččám. Kijttep tuu tast, et lah váldám NN jieijâd pärninâd, servikoddâd jesânin já avalii eellim árbálâžžân. Oro ain suu alda já adde áármud já rähisvuodâd sunjin torvon.

Eeči teikâ enni

Kijttep tuu párnáástân. Adde munnui vaanhimkuáhtás rähisvuodâ já vijsesvuodâ, nuuvt et mâtáččáim šoddâdid suu tááttud mield. Ane sust huolâ ubâ eellim ääigi. Adde páikkásân addâgâsadeleijee já ruokâsmíttee mielâ. Išseed munnuu vädisvuodâin nuuvt, et iäláččáim alda kyeimi kuáimán já tuu.

Kiinii faddârijn

Išseed mii faddârijd / munnuu faadârkuáhtás hoittâd taam pargo, nuuvt et ustevvuottân taan páárnážân lasaničij já nanosmičij. Máttát mii/munnuu orrood párnáá caggen meiddei ristâlâš šoddâdmist já oovtâst uuccâd tuu iše.

Kiinii oobijn já viiljâin

Kijtto taan uábbáástân/viljiistân. Kijtto tast, et uážžup / uážžoon šoddâd oovtâst. Išseed mii/munnuu pissod ain aldasâžžân kyeimi kuáimásân.

Kiinii äijihijn já ááhuin

Kiijtám tuu taan ákkuvist/ááijuivist. Kijtto, et uážžup sust uáiniđ sivnedempargood immâšijd. Varjâl suu puoh peeivijn. Adde mii tubdâd oovtâst ilo, aldavuodâ já kieresvuodâ. Oro mii torvon.

P Almalâš Eeči. Kijtto, et kuulah rukosijdân. Kyeddip taam párnáá já jieččân tuu haaldun. Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá peht.

5.

Pyeccee párnáá kästtim ohtâvuodâst

Puohváldálâš Immeel. Mij kijttep tuu tast, et lah váldám taam párnáá kaastâ liiton, mast ármud já rähisvuottâd hoittáv suu. Tun uaináh vanhimij huolâ já palo, ko puácvuotâ já maangah tubdâmettum ääsih kyeskih sunnuu párnáá elimân. Mij ruhâdâllâp: Oro atâstâst alda sunnuu. Adde sunnui vuoinijd já ruokâsmiit sunnuu lyettiid toos, et párnáá eellim lii tuu tiädust já kiedâin. Vuolgât pase engâlijdâd suu torvon. Išseed vanhimijd, oobijd já viiljâid, áahuid já äijihijd já faddâriid pääccid iäčálâš suajásâd. Mij kijttep tuu jyehi peeivist, mon mijjân adelah. Liävus peivijdân meeri mii ihenis, išseed mii Pestee áármun tuurvâstmáin peessâd ohtii almalii pááikán. Taam áánnup Algaad Jesus Kristus noomâst.

6.

(Uđđâ) pääihi sivneddijin

Pase Immeel. Mij kijttep tuu skejkâinâd já mieliorroomstâd eellim puoh puudâin. Ruhâdâllâp onne NN:n peeleet, kote lii lobdum kaastâst servikoddâad ohtâvuotân. Sivned suu puoh suu eellim peeivijn. Vuolgât pase engâlijdâd varjâlid suu. Adde vanhimáid já faddâráid vyeimi já vijsesvuodâ sii pajasšoddâdempargoost. Tuárju mii puohâid ármuinâd já laidii mii viijmâg tuu kuuvl almalii pááikán.

Onne kijttep tuu meiddei taan pääihist. Sivned puohâid, kiäh ääsih já kolliistelleh tääbbin. Išseed perruujesâniid rähistid já palvâlid kyeimi kyeimis. Sivned taan pääihi mieliorromijnâd, tun kuulmâohtâsâš Immeel, Eeči, Alge já Pase Jieggâ (+).

S Aamen.

16. Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienâñ.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puáđus tuu väldikodde.

Šados tuu táttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäiválîi leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,

kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsân,

mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.

Aamen.

IV Lopâttâs

---

17. Sivnádâs

P Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân

já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán

já adelus tijjân ráávhu.

Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

18. Salmâ

Saalmâ maña pappâ addel kaastâ- já faadârtuodâštusâid já koččo mieldiorroid immeelpalvâlusân, kost ruhâdâlloo kastum párnáá sehe suu vanhimij já faddârij peeleest.

NÄIMILIITON VIHKÂM

Näimiliiton vihkâm puáhtá toimâttið tastmaņa, ko näimiliiton áigooh lává uážžum tuodâštus näimilito estui tutkâmist.

Toh, kiäh vihkuv kirholávt, kalgeh leđe rippâškoovlâ jottáám kirho jesâneh. Jis nubbe kihlekyeimi ij lah kirho jeessân, suoī pyehtiv vihkuđ kirholávt, jis kiirkon kulluumâttum kyeimi lii eres ristâlii kirho teikâ oskoldâhkode jeessân (Kirkko-oornig 2: 18). Näimiliiton áigoi teikâ jo vihkum ulmui noomah almottuvvojeh servikode ohtâsâš immeelpalvâlusâst, jis ääšiomâháah iä lah tom kiäldám. Sii peeleest ruhâdâlloo immeelpalvâlus ohtâsâš ovdârukosist.

Vihkâm tooimât pappâ. Sun kalga savâstâllâđ näimiliiton áigoo kuáhtásáin tast, mii näimilitto lii já maid toos Immeel sivnâdâs tâttum meerhâš.

Muusik valjiimist kalga väldiđ vuotân toimâttâs immeelpalvâlusluándu. Toimâtâsâst kolgâčcij leđe kuittâg ohtâ salmâ. Muusikist västid kanttor, já tast kalga sooppâđ suin.

Vihkâm toimâttuvvoo kirhoost teikâ eres saajeest tađe mield ko pappâ já vihkâmpaarâ tast suápih (Kirkko-oornig 2: 19).

Vihkâmist kolgâv leđe mieldi ucemustáá kyehti tuodâšteijee. Vihkâpaarâ asâttâttâv álttár (vihkee) oovdân nuuvt, et myerssee lii irge čižetpeln.

I Laiđiittâs

---

1. Laiđiittâsmuusik

Laiđiittâsmusükkin puáhtá leđe čuojânâsmuusik já / teikâ salmâ.

2. Algâsivnâdâs

Sivnâdâs já vuárutiervâttâs puáhtá lávluđ teikâ celkkid.

Sivnâdâs

P Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen, aamen, aamen.

Vuárutiervâttâs

P Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

3. Laidiittâssäänih

Pappâ sárnu rijjâht teikâ kiävttâ juábbáá kuábbáá čuávvuvâš molsâiävtuin.

P Rähis usteveh, NN já NN (ovdânoomah). Tuoi lepee puáttám Immeel muádui oovdân naaijâd. Suu sääni kuldâlmáin já oovtâst ruhâdâlmáin áannup näimilittosâd Immeel sivnâdâs. Ráámmáttist iättoo: ”Immeel sivnedij ulmuu jieijâs kovveen. Immeel kovveen sun suu sivnedij, almajin já nisonin sun sivnedij sii. Immeel sivnedij sii.” (1. Moos. 1: 27–28)

TEIKÂ

P Rähis usteveh. Lep tääl Immeel oovdâst áumin NN:n já NN:n (ovdânoomah) suu sivnâdâs. Jeesus iätá: ”Eennâm aalgâst Immeel sivnedij ulmuu almajin já nisonin. Tondiet almai kuâdá eejis já eenis já ovtâstuvwoo kâlgusis, nuuvt et taah kyevtis puáttiv ohtân uážžin. Suoi iävá innig lah kyehti, suoi lává ohtâ. Já mon Immeel lii ovtâstâm, tom iälus olmooš iärut.” (Mark 10: 6–9)

TEIKÂ

P Rähis usteveh, NN já NN (ovdânoomah). Ráámmáttist iättoo, et Immeel sivnedij ulmuu almajin já nisonin já tárguttij sunnuu pelikyeimin kyeimi kuáimásis. Immeel sääni kuldâlmáin já oovtâst ruhâdâlmáin áannup näimilittosâd suu sivnâdâs.

4. Psalmâ

Puáhtá kevttið meiddei kirkkoive äigimudo teikâ eres psalmâid.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâd. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmâ labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttið salmâveerstâ 60:8. Uccâ kunnee kuáđđoo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Antifoni

Räjittem lii Immeel rähisvuotâ,
avalávt sun lii mijjân oskolâš.

Ps. 117: 2

Psalmâ

Tot, kote áásá Alemuu syejeest
já ijâstâl Puohváldálîi suoivust, iätá näävt:

”Tun, Hiärrá, lah lannaam já torvopáikkám,
Imelâm, tunjin mun turvâstâm.”

Hiärrá leevât suájáidis tuu oolâ,
já tun lah torvoost toi vyelni.

Suu oskolâšvuotâ lii tunjin muvrâ já kolbâ.

Torvonâd lii Hiärrá,
páikkâd lii Alemuu syejeest.

Ps. 91: 1–2, 4, 9

TEIKÂ

Hiärrá lii lyetittettee puoh sanijnis,
oskolâš puoh tavoinis.

Puohah keččih vyerdimáin tunjin,
já tun adelah sijjân piämu rievtis ääigi.

Tun lehâstah kiedâidâd
já pyerivuodâstâd piemah puoh mii iälá.

Hiärrá lii puohâst rievtismielâlâš,
sun lii oskolâš puoh tavoinis.

Sun lii alda tom, kii čuárvu suu išseen,
tom, kote jurgâlât suu piälán.

Sun tiävdâ toi ánumijd, kiäh sust paleh,
sun kulá sii čuárvum já išseed sii.

Ps. 145: 13, 15–19

TEIKÂ

Teedi muu seeilân vááimud vuástá,
piejâ seeilân kietâruottâsâd páadán.

Rähisvuotâ lii kievrâ tego jäämmim,
kijves já kallaanmettum tego tuonâ.
Ton acâkkistem lii tuulâ acâkkistem,
ton tullânjuovčâ lii Hiärá tullânjuovčâ.

Stuorrâ čääsih iä pyevti tom časkâdid,
virde tulve ij tuálvu tom miäldásis.

Jis kiinii falâččij tááluid já tävirijd
rähisvuodâ hadden,
sun uážuččij tuše nubij pilhe.

Lavl. I. 8: 6–7

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiärdoo

5. Rukkoos

Rukkoosavžuuttâs puáhtá čuávvuđ uánihis joskis rukkoos.

P Ruhâdâllup.

1. Immeel, almalâš Eeči.

Tun sivnedih ulmuu almajin já nisonin
já adelih sunnui näimilito lähjin já toimân.
Sivned NN já NN, kiäh onne naaijâv.
Kijtto, et adelih sunnuu kavnâđ kyeimi kyeimis.
Sivned taam juhle, mon tääl viettip.

Adde Kristus orrood kyessinân.

Taam ruhâdâllâp suu noomâst

2. Avalâš Immeel,

Algaad Jeesus Kristus mieldiorroom
pasottij ohtii Kaana heejâid.

Oro mieldi tääl meiddei taan hejâjuhleest
já pyevti toos ilo já kijtosmielâ.

Sivned NN já NN,
kiäh onne naaijâv.

Adde sunnui taan elimist šiev adalduvâidâd
já tuálvu sunnuu ohtii stuorrâ hejâjuhlásâd almeest.
Kuulâ mii Jeesus Kristus, mii Hiärá peht.

3. Kristus, tun rähisvuodâ käldee.

Tun pasottih ohtii Kaana heejâid mieldioromijnâd.
Oro mieldi meiddei taan hejâjuhleest,
mast NN já NN naaijâv.

Tuálvu mii puohâid ohtii stuorrâ hejâjuhlásâd almeest.
Kuulâ mii pyerivuodâd tiet.

4. Immeel, puohâi sivnedeijee.

Tun adelah näimilittoost almaa já nissoon
pelikyeimin kyeimi kuáimásis
Mij kijttep tuu tast,
vâi meiddei näimilitto suonjârd
sivnedempargood pyerivuodâ já mučâadvuodâ.

Adde sivnâdâsâd NN já NN liiton,
et suoi tast uážuččain tevdid tuu adelem tooimâ
já väldid kijttevâžžân vuástá eellim laahjijd.
Kuulâ mii tun, kote lah puoh pyerivuodâ käldee.

5. Almalâš Eeči.

Rähisvuodâstâd lah asâttâm näimilito
já koččom pelikuoimijd eellid sáánad mield.
Išseed sii rähistid kyeimi kyeimis,
tego Kristus rähistij servikode.
Išseed pelikuoimijd anneed näimilittoos passeen
já nuávdittid eellimstis tuu táátu.
Adde sunnui vyeimi pissood kyeimi kuáimásis oskolâžžân.
Kuulâ mii Algaad Jeesus Kristus,
mii Hiärá tiet.

S Aamen.

II Sääni

6. Ráámmátluuhâm

Lohho ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevs-tâid.

Lohhee almoot ráámmátpitá.

Ráámmátluhâmân puáhtá labdeđ vástâdâs (psalmâ, salmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik teikâ joskis smietâdem.)

Ruut 1: 16–17

Ruut eedâi: ”Kuus tun moonah, tohon mun-uv moonâm, já kuus tun páásâh, tohon mun-uv páásám. Tuu aalmug lii muu aalmug já tuu Immeel lii muu Immeel. Kost tun jámâh, tobbeen mun-uv táatum jäämmid já tohon mun-uv koolgâm hávdádud.”

1. Kor. 13: 1, 4–8, 13

Veik mun sárnuččim ulmui já ençâlij kielâigijn mut must väiluččij rähisvuotâ, liččim tuše skilkkee veški teikâ skilijdeijee symbaal. Rähisvuotâ lii kierdâvâš, rähisvuotâ lii

läädis. Rähisvuotâ ij kaadâst, ij räämid, ij rammuustâl, ij kevâttât vyevittemeht, ij uusâ jieijâs oovdâ, ij njunáduu, ij muuštâč kierdum paaid, ij illood puástuvuodâst mut iilood tuotâvuodâ vyeitidijn. Puoh tot killáá, puohâst osko, puohâst tuáivu, puoh tot killáá. Rähisvuotâ ij kuássin lappuu. Nuuvt pisoh taah kulmâ: osko, tuáivu já rähisvuotâ. Mut stuár-ráamus toin lii rähisvuotâ.

Ef. 5: 1–2

Toollâd tääl Immeel ovdâkovenâd, leppedhân tij suu rähis párnááh. Rähisvuotâ jodettus elimâd, liihân Kristus-uv rähistâm mii já adelâm mii tiet jieijâs adaldâhhân, šievoop-sâg uhren Imelân.

Fil. 4: 4–7

Ilodid ain Hiärást! Eedâm vala ohtii: ilodid! Puádus tii läädisvuotâ puohâi ulmui tiätun. Hiärrá lii jo alda. Elled huolât masten, mut pyehtiđ ain tom, maid taarbâšvetted, ruhâdâlmáin, ánumáin já kijtemáin Immeel tiätun. Talle Immeel ráávhu, mii lii puoh ibárdâs paajaabeln, varjâl váimuidâd já jurduidâd, nuuvt et pisovetted Kristusist Jeesusist.

Kol. 3: 12–14

Tij, kiäh lepped Immeel väljejum ulmuuh, paseh já sunjin rákkáseh, kárvudâttâd tääl váimulii ärmittetteevuotân, ustevlâšvuotân, vyeligâšvuotân, läädisvuotân já kierdâvâšvuotân. Anneed huolâ, et piergiivetted koskânâd, adelid kyeimi kuáimásâd addâgâs, veik tist ličij-uv aggâ läittimân. Tego Hiärrá lii adelâm tijjân addâgâs, nuuvt adelid tij-uv. Mut puoh ruvnâń puádus rähisvuotâ, tastko tot taha puoh tievâslâžžân.

1. Joh. 4: 9, 11–12

Tast Immeel rähisvuotâ almostui mii koskâvuotân, et sun vuolgâttij áinoo Algees maailmân adelid mijjân eellim. Rähis usteveh! Ko Immeel lii mii näävt rähistâm, kolgâp mij-uv rähistid kyeimi kuáimán. Immeel ij lah kihheen kuássin uainám. Mut jis mij rähistep kyeimi kuáimán, Immeel piso mist já suu rähisvuotâ lii juksâm mist mittomeerees.

Matt. 7: 24–25

Jeesus iätá:

”Juáháš, kote kulá täid muu saanijd já parga toi mield, lii tego jiärmálâš almai, kote huksij vistees källee oolâ. Rášuarve poodij, virdeh tulvii já korrapieggâ posoi táalu njeigâ, mut tot ij viirrâm, tastko tot viste lâi rahtum källee oolâ.”

Matt. 19: 4–6

Jeesus iätá:

”Epped-uv lah luuhâm, et Sivnedejee áalgust raahtij ulmuu almajin já nisonin? Tondiet almai kuádá eejis já eenis já ohtân kálgusis, nuuvt et taat kyevtis šoddâv ohtân uážzin. Suoi iävá tääl innig lah kyehti, suoí lává ohtâ. Já maid Immeel lii ohtâdâm, tom iälus olmooš iärut.”

Joh. 15: 9–12

Jesus iätá:

”Tego Eeči lii rähistâm muu, nuuvt lam mun rähistâm tii. Pissood muu rähisvuodâst. Jis nuávditvetted muu pákkumijd, tij pisovetted muu rähisvuodâst, tego mun lam nuávdittâm Iäččán pákkumijd já pisom suu rähisvuodâst. Lam sárnum tijjân taam, et tist ličij muu ilo jieijâd vááimuin já tii ilo

šodâččij tievâslâžžân. Muu pákkum lii taat: rähistið kyeimi kuáimád tego mun lam rähistâm tii.”

7. Saahâ

Pappâ sárnu rijjâht teikâ kiäyttâ juábbáá kuábbáá čuávvuvâš molsâiävtuin. Vihkâmsaavâst kolgâččij kiedâvuššâd čuávvuvâš fáadáid:

- näimilitto Immeel lähjin ja oornigin
- näimilitto pelikuoimij šoddâm saijsen
- peerâ ohtâsâškode vuáduohtâdâhhâñ
- ilo já kijtnevâšvuotâ
- rähisvuotâ já oskolâšvuotâ
- tobdo já táttu
- addâgâsâánnum já -adelem
- huolhij já ustevij toorjâ

Rähis usteveh, NN ja NN (ovdânoomah) . Immeel lii jieš asâttâm näimilito. Hiärrám Jeesus Kristus lii ettâm tast: ”Mon Immeel lii ovtâstâm, tom iälus olmooš iärut.” Annee näimilittood passeen já luávkkáámettumin, väi tot puávtâččij sivnâdâs eellimsâd. Orroo vyeligâžžân já kunnijâttee kyeimi kuáimád, väi ohtâvuotâ siäiliuččij näimilitostâd.

Adelee Kristus puáttid páikkásâd. Suu Jieggâ váiguttus tunnuu vááimuin, et rähisvuottâd nanosmičij já šodâččij kienjâlubbon. Immeel sääni liävus čuovvân ohtsii kiänud alne. Ruhâdâllée oovtâst já jottee Immeel adelem vuoinijgijn ton kiäinu mield, mon mield sun táttu tunnuu jodettið. Šiev peeivi alestee Immeel pyerivuodâ já paas peeivi turvâstee suu išán.

Kyeddee kyeimi kuáimád noodijd. Jyehhee kyeimi kuáimád iloid já soroid, adelee kyeimi kuáimásâd addâgâs. Palvâlee kyeimi kuáimád toi adalduvâigijn, maid leppee uážžum Imelist. Liävus oskolâšvuotâ, rähisvuotâ já osko Imelân pááihâd vuáddun ubâ ohtâsii elimâd ääigi. Talle uážžuvettee tubdâd tom sivnâdâs, mon Immeel lii pelikuoimijd lopedâm.

Omâhááh já usteveh! Lepped onne illoodmin NN:áin já NN:áin (ovdânoomah) já saatâšmin sunnuu máatkán luhotuáivuttâsâigijn já sivnádâsâigijn. Orrood sunnuu toorjân meiddei eellim aargâst. Mušted sunnuu rukosijnâd.

TEIKÂ

Rähis usteveh, NN ja NN (ovdânoomah). Onnáš peivi lii elimâd stuorrâ juhlepeivi. Tunnuu pálgáh lává kuáhtám já juátkojeh täst ovdâskulij ohtân päälgisin. Mij lep čokkânâm ilodid tiigijn, já ruhâdâllâp ohtsii littosâd Immeel sivnádâs.

Rähisvuotâ lii ohtâ puoh kievrâmus tobdo. Mut tot ij lah tuše tobdo. Rähisvuodâst lii saahâ meiddei táttumist já porgâmist. Tast puáhtá šoddâd, já ton oovdân kalga uáinið vääivi.

Immeel lii asâttâm näimilito. Sun raahtij ulmuu almajin já nisonin já sivnedij sunnuu. Immeel jieš lii lädisvuotâ já rähisvuotâ. Sun addel mii tubdâd lädisvuodâ já rähisvuodâ já tattu meiddei, et mij čäittip taid kyeimi kuáimásân. Näävt elimist šoddâv tuottân ilo já lukko.

Pyeremuin-uv näimiliitoin puátih oovdân vädisvuodah. Taid ij koolgâ ucášid, mut kannat oovtâst porgâd toi čuávdim oovdân. Maangah eellim vädisvuodah šaddeh jieččiivuodâstân. Addâgâsáánum já addâgâsadelem lává Immeel adalduvah meiddei pelikuoimijd sunnuu koskâvuodâ tipšomân.

Servikodde addel taan juhlepeeivi tunnui Ráámmát. Occee tast čuovâ ohtsâš kiänun! Ruhâdâllee meiddei, et Immeel jieš sivnedičij ohtsâš elimâd.

[Hyelhih já usteveh! Išedið NN já NN (ovdânoomah), ko suo iše tarbâšavá. Orrood ustevin meiddei talle, ko suo iše tarbâšavá. Tuárjuð sunnuu išedeijee kiedâigijn, kuldâleijee peljiggijn já iberdeijee váimo. Kyeddið sunnuu meiddei rukosijdâdgijn.]

III Vihkâm

Servikodde puáhtá čuážžuđ pitái 8–9 ääigi.

8. Koččâmušah

Pappâ koijâd irgeest:

Immeel oovdâst já taan servikode / tai tuodâsteiei mieldiorodijn koijâdâm tust, NN, táátuh-uv väldid NN kálgunâd, lede sunjin oskolâš já rähistid suu šiev já paas peeivij, ain jäämmim räi?

Vástâdâs:

Táatum.

Pappâ koijâd myerssest:

Immeel oovdâst já taan servikode / tai tuodâsteiei mieldiorodijn koijâdâm tust, NN, táátuh-uv väldid NN käälisnâd, lede sunjin oskolâš já rähistid suu šiev já paas peeivij, kiddâ jäämmim räi?

Vástâdâs:

Táatum.

TEIKÂ

Pappâ koijâd irgeest:

Puohtietee Immeel muáđui oovdâst já taan servikode / tai tuodâsteiei mieldiorodijn koijâdâm tust, NN, táátuh-uv väldid NN kálgunâd já čäittid sunjin oskolâšvuodâ já rähisvuodâ mieti- já vyestikeevâdijn?

Vástâdâs:

Táatum.

Pappâ koijâd myerssest:

Puohtietee Immeel muáđui oovdâst já taan servikode / tai tuodâsteiei mieldiorodijn koijâdâm tust, NN, táátuh-uv

väldid NN käälisnâd já čäittid sunjin oskolâšvuodâ já rähisvuodâ mieti- já vyestikeevâdijn?

Vástádâs:

Táatum.

9. Suormâsruukkoos

Irge addel paapân suormâs (irge já myerssee adelává paapân suormâsijd).

Irge já myerssee pyehtiv luáštâttâd iduidis oolâ.

Pappâ tuállee suormâs (suormâsijd) paijeen já ciälkká:

P Ruhâdâllup ton lito peeleet, mon merkkân taat suormâs lii (taah suormâseh lává).

Puohváldálâš Immeel.

Tun jieš lah rähisvuotâ já sivnedah taid,
kiäh turvâsteh tunjin.

Vääldi suojâlussâd tom lito.

Išseed NN já NN (ovdânoomah) eellid näimilitostis
pase táátud mield,
pissood kyeimi kuáimásis oskolâžžân
já palvâlid kyeimi kyeimis kijttevâš mieláin.

Taam ruhâdâllâp Algaad Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.

S Aamen.

Pappâ addel iirgán suormâs, já taat piájá tom myerssee čižetkiedâ uárbušmân. Jis suormâseh láá kyehti, pappâ addel vihkâpaarân suormâsijd, já taah pieijâv taid kyeimi kyeimis čižetkiedâ uárbušmân.

10. Suormâslopâdâsah

Jis irge já myerssee tuáivuv, toimâttâs puáhtá ovdil suormâs (suormâsijd) suormâns pieijâm jotkuđ nuuvt, et irge tuállee myerssein suormâs (suormâsijd) já ciälkká:

Mun, NN,
vááldám tuu, NN,
tääl kálgunân

já táatum rähistid tuu šiev já paas peeivij [eellim loopâ räi].
Merkkân adelâm tunjin taam suormâs.

Myerssee ciälkká:

Mun, NN,
váaldám tuu, NN,
tääl käälisnân
já táatum rähistid tuu šiev já paas peeivij [eellim loopâ räi].
Merkkân váaldám tust (adelâm tunjin) taam suormâs.

TEIKÂ

Irge ciälkká:

Mun rähistâm tuu, NN.
Halijdâm jyehid iloid já soroid tuin
já lede tunjin oskolâš ton räi ko jäämmim munnuu iärut.

Myerssee ciälkká:

Mun rähistâm tuu, NN.
Halijdâm jyehid iloid já soroid tuin
já lede tunjin oskolâš ton räi ko jäämmim munnuu iärut.

11. Näimilito nanosmittem já pelikuoimij sivnedem

Näimilito nanosmittem

P Tuo lepee tääl váldam kyeimi kuáimád pelikyeimin já tubdâstâm tom julgâlavt Immeel muáđui oovdâst já taan servikode (tai tuodâsteiji) mieldiorodijn. Vihkâmsuormâs lii adelum tunnuu näimilito merkkân. Immeel já suu servikode palvâleijen nanosmitám littood já kulluuttâm tunnuu pelikyeimin.

Pelikuoimij sivnedem

Vihkâpaarâ luáštâdât idduidis oolâ, jis máhđulâš.

P [Immeel, almalâš Eeči,
adelus tunnui illoos já sivnádâsâs.

Immeel áinoo Alge
liävus pyerivuodâstis tunnuin nuuvt ilo ko murrâš peeivij.

Immeel, Pase Jieggâ,
áásus tunnust já kulgâttus nuvâhánnáá jieijâs rähisvuodâ
tunnuu váimoid].

Sivnedus tunnuu puohvâldálâš já ármugâs Immeel, Eeči já
(+) Alge já Pase Jieggâ.

TEIKÂ

P [Immeel Jieggâ läidejes tunnuu,
Immeel vyeimi varjâlus tunnuu,
Immeel vijsesvuotâ máttááttus tunnuu,
Immeel kietâ suojâlus tunnuu,
Immeel luoddâ adelus tunnui sunde].

Sivnedus tunnuu, NN já NN, puohvâldálâš já ármugâs
Immeel,
Eeči já (+) Alge já Pase Jieggâ. Aamen.

TEIKÂ

P Hiärrám Jeesus Kristus ármu já Immeel rähisvuotâ já Pase
Jiegâ uásálâšvuotâ liävus tunnuin.

S Aamen.

12. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres hiäivulâš muusik.

13. Ohtâsâš ovdârukkoos

Rukkoos puáhtá rähtið meiddei rijjâht. Mieldiorrooh pyehtih väldið uási rukkoos rähtimân.

P/O Ruhâdâllup.

1. Immeel, rähis almalâš Eeči. Ruhâdâllâp sivnâdâsâd NN:n já NN:n, kiäh lává ovdâstâd vihkum näimiliiton. Sivned sunnuu päähihi. Nanosmit sunnuu koskâsii rähisvuodâ já adde tom lasanid. Adde sunnui ovdâsvâstâdâstobdo já oskolâšvuodâ. Išseed sunnuu vyeittið kivsâdâsâid. Varjâl sunnuu rummâš já siälu. Joođeet sunnuu ubâ eellim ääigi já adde iššâad eellim vädis peivijd. Nanosmit sunnust osko já tuáivu. Tuálvu sunnuu ohtii avalii pááikán, kirkesvuotân. Kuulâ rukosân Hiärrám Jeesus noomâst.
2. Puohvâldálâš Immeel. Jis tun jieh huksii táalu, te huksejeijeeh pargeh tušij tiet. Oovtâst täid pelikuoimijd kyeimi kuáimásis rähisvuodâin já passoot sunnuu näimilito noomâd kunnen. Išseed sunnuu huksid päähihi, mast osko, tuáivu já rähisvuotâ haldâččeh. Adde sunnui Pase Jiegâd, nuuvt et suoi iälâččain ráávhust tuu sivnâdâsâst. Išseed sunnuu kištottâllâd oskoost já tuálvu sunnuu ohtii alme pááikán. Kuulâ mii Jeesus Kristus, mii Hiärâ tiet.
3. Immeel, mij kijttep tuu rähisvuodâ adalduvâst. Sivned NN já NN, kiäh lává ovdâstâd naaijâm. Mij kijttep tuu tast, et suoi rähistâvá kyeimi kyeimis, lyettiv kyeimi kuáimásis já táttuv anneed kyeimi kyeimistis huolâ čoodâ elimis. Ruokâsmit sunnuu šoddâd ain aldasub ohtâvuotân, nuuvt et miheen ij iäruttiččii sunnuu. Išseed sunnuu puoh elimis puudâin rähistið kyeimi kyeimis já pissood kyeimi kuáimásis oskolâžžân. Varjâl sunnuu puácvuodâst já luhottesvuodâin, puohâst, mii puávtâččij vahâgittið. Jis miinii killáámušâid

tiäivá, adde tom tuálvuđ sunnuu ain aldeláá kyeimi kyeimis já tuu. Taam ruhâdâllâp Jeesus Kristus peht.

4.

P/O Immeel, tun lah asâttâm näimilito. Tun pasottah páikkán mieldioromijnâd. Mij ruhâdâllâp tuu: ovtâstít taid pelikuoi-mijd kyeimi kuáimásis rähisvuodáin já sivned sunnuu näimilito noomâd kunnen. Mij ruhâdâllâp tuu.

Eeči teikâ enni

Tun adelih ohtii munnuí párnáidân. Kijttep ton iiloost, mon sij láá puáhtám mii elimâń. Sivned sii, ko sij uážžuh jieijâs päähi já perruu. Varjâl sii puoh paain. Adde sijjâń sovâlii mielâ já išseed sii áánnud já added addâgâs. Mij ruhâdâllâp tuu.

Kiinii oobijn já viiljâin

Onne mij kijttep tuu pärnivuodâ päähistâń. Oro NN:áin já NN:áin já varjâl sunnuu ton määdhist, moos suoí lává tääl vuálgám. Išseed mii eelliđ alda kyeimi kuáimán. Mij ruhâdâllâp tuu.

Kiinii faddârijn

Kaastâst tun lopedih sivnâdâsâd ristpárnássâń. Sivned valauv suu já sunjin rákkásumos ulmuu. Išseed sunnuu mušted, et kaastâ áármun uážžu ain uddâsist maccâd. Mij ruhâdâllâp tuu.

Kiinii ustevijn

Tun lah laidim NN já NN oohtâń. Sivned sunnuu rähisvuodâ. Išseed sunnuu pissood oovtâst elimis loopâ räi. Adde mijjâń ilo ustevvuodâstâń meiddei puáttee ääigi. Mij ruhâdâllâp tuu.

P/O Almalâš Eeči. Kijtto, et kuulah rukosijdân. Kyedđip täid nuorâid / täid pelikuoimijd já jieččân tuu haaldun. Tuálvu mii ohtii alme pááikán. Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá peht.

S Aamen.

14. Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puáđus tuu väldikodde.

Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäiválii leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,

kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsân,

mut peesti mii paast.

Tastko tuu lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.

Aamen.

IV Lopâttâs

---

15. Sivnádâs

Sivnádâs maŋa pappâ addel pelikuoimijd Ráámmát.

P Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân

já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán

já adelus tijjân ráávhu.
Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

16. Vuolgâttem

Avžuuttâs iättoo tallan ovdil vuolguu.

P Vyelgid ráávhust já palvâlid Hiärá ilodin.

17. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojânâsmuusik.

NÄIMILITO
SIVNEDEM

Näimilito, mii lii čuolmâdum eres ko evangelâš-luuteerlâš kirho kevttim oornigist, puáhtá sivnediđ, jis vihkâpaarâ nuuvt táttu (KO 2: 20).

Näimilito sivnedem tábáhtuvá kirhoost teikâ eres saajeest tađe mield ko ääšiuásásiih tast pappáin suápih.

Muusik valjiimist kalga válđiđ vuotân toimâttâs immeelpalvâlusluándu. Toimâttâsâst kolgâčcij leđe kuitâg ohtâ salmâ. Muusikist västid kanttor, já tast puáhtá tárbu mield savâstâllâđ suin.

Sivnedem várás paarâ asâttât álttár (paapâ) oovdân nuuvt, et nissoon lii almaa čižetpeln.

I Laiđiittâs

---

*1. Laiđiittâsmuusik

Laiđiittâsmuusik puáhtá leđe čuojânâsmuusik teikâ salmâ.

2. Álgusivnádâs

Sivnádâs

Álgusivnádâs puáhtá celkkiđ teikâ lávluđ.

P Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

Vuárutiervâttâs

P Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

3. Laiđiittâssäänih

Laiđiittâssaanijd puáhtá ráhtiđ meiddei rijjâht. Pappâ ráhtá laiđiittâssaanijd jieš teikâ kiävtâ čuávvuvâš molsâiävtuid.

P Rähis usteveh, NN já NN. Tuoi leppee puáttám Immeel muáđui oovdân áánnuđ näimilittosâđ Immeel sivnádâs. Ráámmáttist iättoo: "Immeel sivnedij ulmuu jieijâs kovveen,

Immeel kovveen sun suu sivnedij, almajin já nisonin sun sivnedij sii. Immeel sivnedij sii.” (1. Moos. 1: 27–28)

TEIKÂ

P Rähis usteveh, NN já NN. Lep Immeel muádui oovdâst tåttumin näimilittosâd suu sivnådås. Jeesus iätä: ”Maailm aalgåst Immeel sivnedij ulmuu almajin já nisonin. Tondiet almai kuådå eejis já eenis já ohtån eemeedis, nuuvt et taah kyevtis šoddåv ohtån uážzin. Nuuvt suoi iävå innig lah kyehti, suoi lávå ohtå. Já maid Immeel lii ohtådåm, tom iälus olmooš iärut.” (Mark. 10: 6-9)

4. Psalmâ

Puáhtá kevttið meiddei kirkkoive äigimudo teikâ eres psalmâid.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâd. Ton aalgåst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmân labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttið salmâveerstâ 60:8. Uccâ kunnee kuåddoo meddâl västuääigi, 5. västuääigi pasepeeivi rääjist.

Antifoni

Räjitem lii Immeel rähisuotâ,
avalávt sun lii mijjân oskolâš.

Ps. 117: 2

TEIKÂ

Tun, Hiärrá, lah lannaam já torvopáikkám,
Imelâm, tunjin mun turvâstâm.

Ps. 91: 2

Psalmâ

Tot, kote áásá Alemuu syejeest
já ijâstâl Puohváldálili suoivust, iätá näävt:
”Tun, Hiärrá, lah lannaam já torvopáikkám,

Imelâm, tunjin mun turvâstâm.”
 Hiärrá lebbee suájáidis tuu oolâ,
 já tun lah torvoost toi vyelni.
 Suu oskolâšvuotâ lii tunjin muvrâ já kolbâ.
 Torvonâd lii Hiärrá,
 páikkâd lii Alemuu syejeest.

Ps. 91: 1–2, 4, 9

TEIKÂ

Hiärrá lii lyetittettee puoh sanijnis,
 oskolâš puoh tavoinis.
 Puohah keččih vyerdimáin tunjin,
 já tun adelah sijjân piämu rievtis ääigi.
 Tun leehah kiedâidâd
 já pyerivuodâstâd piemah puoh mii iälá.
 Hiärrá lii puohâst rievtismielâlâš,
 sun lii oskolâš puoh tavoinis.
 Sun lii alda tom, kii čuárvu suu išseen,
 tom, kote jurgâlât suu piälán.
 Sun tiävdá toi ánumijd, kiäh sust paleh,
 sun kulá sii čuárvum já išseed sii.

Ps. 145: 13, 15–19

TEIKÂ

Teedi muu seeilân vááimud vuástá,
 piejâ seeilân kietâruottâsâd páadán.
 Rähisvuotâ lii kievârâ tego jäämmim,
 kiijves já kallaanmettum tego tuonâ.
 Ton acâkkistem lii tuulâ acâkkistem,
 ton tullânuovčâ lii Hiärá njuovčâtullâ.
 Stuorrâ čääsih iä pyevti tom časkâdiđ,
 virde tulve ij tuálvu tom miäldásis.

Jis kiinii falâččij tááluid já tävirijd
rähisvuodâ hadden,
sun uážuččij tuše nubij pilhe.

Lavl. I. 8: 6–7

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiärdoo

5. Rukkoos

Rukkoosavžuuttâs puáhtá čuávvuđ uánihis joskis rukkoos.

1. Pase Immeel, almalâš Iäčám,
tun lah rähisvuodâ nuvâhánnáá käldee.
Kijtto näimilito läähjist.
Išseed pelikuoimijd anneđ huolâ kyeimi kyeimistis,
nuuvt et sunnuu koskâsâš rähisvuotâ šodâččij nanosubbon.
Kuulâ mii Jesus Kristus tiet.
2. Puohváldálâš Immeel.
Tun sivnedih ulmuu eellid oovtâst almajin já nisonin
já sivnájih sunnuu.
Adde pelikuoimijd koskânâs rähisvuodâ.
Išseed sunnuu pissood oskolâžžân
já rähistid kyeimi kyeimis šiev já paas peeivij.
Taam ruhâdâllâp mii Hiärá Jesus noomâst.
3. Immeel, puohâi sivnedeijee.
Tun adelah näimilittoost almaa já nissoon
pelikyeimin kyeimi kuáimásis

Mij kijttep tuu tast,
 et meiddei näimilitto suonjârd
 sivnedempargood pyerivuodâ já muččâd vuodâ.
 Adde sivnâdâsâd NN já NN liiton,
 et suoi tast uážuččain tevdið tuu adelem tooimâ
 já väldid kijttevâžžân vuástâ eellim laahjijd.
 Kuulâ mii tun, kote lah puoh pyerivuodâ käldee.

4. Almalâš Eeči.

Rähisvuodâstâd lah asâttâm näimilito
 já koččom pelikuoimijd eellið sâánâd mield.
 Išseed sii rähistid kyeimi kyeimis,
 tego Kristus rähistij servikode.
 Išseed pelikuoimijd anneð näimilittoos passeen
 já nuávdittid eellimstis tuu táátu.
 Adde sunnui vyeimi pissood kyeimi kuáimásis oskolâžžân.
 Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus,
 mii Hiärá tiet.

6. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttið meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevs-tâid.

Lohhee almoott ráámmátpitá.

Ráámmátluhâmân puáhtá labdeð vástâdâs (psalmâ, saalmâ, lavluu, čuojânâsmuusik teikâ joskis smietâdem).

1. Moos. 1: 27–28

Immeel sivnedij ulmuu kovenis, Immeel kovveen sun suu sivnedij, almajin já nisonin sun sivnedij sunnuu. Immeel sivnedij sunnuu já eedâi sunnui: "Kolgâvettee lede heedâlmliih, lasanið já tevdið eennâm já aimâkkâsshâd tom.

Haldâšid meerâ kuolijd, alme luudijd já puoh, mii eennâm alne iälá já liihâd.”

1. Kor. 13: 1, 4–8, 13

Veik mun sárnuččim ulmui já enjgâlij kielâigijn mut must väiluččij rähisvuotâ, liččim tuše skilkkee veški teikâ skilijdeijee symbaal.

Rähisvuotâ lii kierdâvâš, rähisvuotâ lii läädis. Rähisvuotâ ij kaadâšt, ij räämid, ij rammuustâl, ij kevâttât vyevittemeht, ij uusâ jieijâs oovdâ, ij njunáduu, ij muuštâč kierdum paaid, ij illood puástuvuodâst mut illood tuotâvuodâ vyeitidijn. Puoh tot killáá, puohâst osko, puohâst tuáivu, puoh tot killáá. Rähisvuotâ ij kuássin lappuu.

Nuuvt pisoh taah kulmâ: osko, tuáivu já rähisvuotâ. Mut stuárráamus toin lii rähisvuotâ.

Ef. 4: 32 – 5: 2

Kolgâvetted leđe kyeimi kuáimásâd ustevliih já láđáseh já adelid kyeimi kuáimásâd addâgâs, tego Immeel-uv lii adelâm tijjân addâgâs Kristus tiet. Toollâd tääl Immeel ovdâko-venâd, leppedhâñ suu rähis párnááh. Rähisvuotâ jodettus elimâd, liihâñ Kristus-uv rähistâm mii já adelâm mii tiet jieijâs adaldâhhâñ, šievoopsâg uhren Imelâñ.

Fil. 4: 4–7

Ilodid ain Hiärást! Eedâm vala ohtii: ilodid! Puáđus tii läädisvuotâ puohâi ulmui tiätun. Hiärrá lii jo alda. Elled huolât masten, mut pyehtid ain tom, maid taarbâšvetted, ruhâdâlmáin, ánumáin já kijtemáin Immeel tiätun. Talle Immeel ráávhu, mii lii puoh ibárdâs paajaabeln, varjâl váimuidâd já jurduidâd, nuuvt et pisovetted Kristusist Jeesusist.

Kol. 3: 12–14

Tij, kiäh lepped Immeel väljejum ulmuuh, pasch já sunjin rákkáseh, kárvudâttâd tääl váimulii ärmittetteevuotân, ustevlâšvuotân, vyeligâšvuotân, läđisvuotân já kierdâvâšvuotân. Anneed huolâ, et piergiivette koskânâd, adelid kyeimi kuáimásâd addâgâs, veik tist ličij-uv aggâ läittimâ. Tego Hiärrá lii adelâm tijjân addâgâs, nuuvt adelid tij-uv. Mut puoh ruvnân puáđus rähisvuotâ, tastko tot taha puoh tievâslâžžâ.

1. Joh. 4: 9, 11–12

Tast Immeel rähisvuotâ almostui mii koskâvuotân, et sun vuolgâttij áinoo Algees maailmân adelid mijjân eellim. Rähis usteveh! Ko Immeel lii mii näävt rähistâm, kolgâp mij-uv rähistid kyeimi kuáimán. Immeel ij lah kihheen kuássin uáinám. Mut jis mij rähistep kyeimi kuáimán, Immeel piso mist já suu rähisvuotâ lii juksâm mist mittomeres.

Matt. 19: 4–6

Jeesus iätá:

Epped-uv lah luuhâm, et Sivnedeijee áalgust raahtij ulmuu almajin já nisonin? Tondiet almai kuáđá eejis já eenis já ohtân kálgusis, nuuvt et taat kyevtis šoddâv ohtân uáčchin. Suoi iävá tääl innig lah kyehti, suoi lává ohtâ. Já maid Immeel lii ohtâdâm, tom iälus olmooš iärut.

Joh. 2: 1–11

Oho kuálmád peeivi viettii Galilea Kaanast heejâid. Jeesus enni lâi tobbeen, já meiddei Jeesus já suu máttááttâspárñááh lijjii kuččum heejâid. Vijni nuuvâi koskân, já enni eedâi Jeesusâ: "Sist ij lah vijni." Mut Jeesus västidij: "Tipte muu

orrood, kálgu. Muu äigi ij lah vala puáttám.” Suu enni eedâi palvâleijeid: ”Maid sun tijjân sárnu–uv, porgâd nuuvt.”

Tobbeen lijjii kuttâ kedgičäcilite juudalâš udhij mield putestem várás; toh kessii muáddi mito. Jeesus eedâi palvâleijeid: ”Tevdid liitijd čassijn”, já sij tevdii taid roobdâi táásá. Talle sun eedâi: ”Välidid tääl tast já tuálvud tuálui koccei”, já sij tolvuu. Koccee keččalistij čääsi: tot lâi muttum vijnin. Nubenáál ko palvâleijeeh, kiäh lijjii čääsi litteest váldám, sun ij tiättám, kost vijni lâi puáttám. Sun kočoi irge já eedâi: ”Puohah fäälih vistig šiev viijni já talle, ko kyesih älgih uáivádud, hyeneeb. Mut tun lah šiäštám šiev viijni taan räi.”

Taat lâi Jeesus tobdospargoin vuossmuš, já sun poorgâi tom Galilea Kaanast. Sun almottij toin kirkesvuodâs, já suu mâtáttâspárñááh uskuu sunjin.

Joh. 15: 9–12

Jeesus iätá:

”Tego Eeči lii rähistâm muu, nuuvt lam mun rähistâm tii. Pissood muu rähisvuodâst. Jis nuávditvetted muu pákkumijd, tij pisovetted muu rähisvuodâst, tego mun lam nuávdittâm Iäččán pákkumijd já pisom suu rähisvuodâst. Lam sárnum tijjân taam, et tist ličij muu ilo jieijâd vááimuin já tii ilo šodâččij tievâslâžžân. Muu pákkum lii taat: rähistiđ kyeimi kuáimád tego mun lam rähistâm tii.”

7. Saahâ

Pappâ sárnu rijjâht teikâ kiävtá näimiliiton vihkâm saavâid. Saavâst kolgâččij kietâdâllâd čuávvuvâš fáadáid:

- näimilitto Immeel asâttem oornigin
- näimilitto pelikuomij šoddâm saijeen
- peerâ ohtâsâškode vuáduhtâdâhhân

- ilo já kijttevâšvuotâ
- rähisvuotâ já oskolâšvuotâ
- tobdo já tåttu
- addâgâsáánnum já -adelem
- huolhij já ustevij toorjâ

Taan saajeest puáhtá kevttiđ meiddei Näimiliiton vihkâm myenster 4A saavâid (pittá 9).

III Sivnedem

Servikodde puáhtá čuážžuđ pitái 8–9 ääigi.

8. Koččâmušah

P Tuoi leppee puáttám Immeel muádui oovdân táttuđ suu sivnádâs näimilittosâd.

Pappâ koijâd irgeest:

NN, táátuh-uv näimilitostâd, ko lah tääl naaijâm NN:áin / NN:ijn, čäittiđ sunjin oskolâšvuodâ já rähisvuodâ mieti- já vyestikeevâdij?

Vástádâs:

Táatum.

Pappâ koijâd myerssest:

NN, táátuh-uv näimilitostâd, ko lah tääl naaijâm NN:áin / NN:ijn, čäittiđ sunjin oskolâšvuodâ já rähisvuodâ mieti- já vyestikeevâdij?

Vástádâs:

Táatum.

9. Pelikuoimij sivnedem

Vihkâpaarâ luáštâdât idduidis oolâ, jis máhđulâš.

P [Immeel, almalâš Eeči,
adelus tunnui iiloos já sivnádâsâs.

Immeel áinoo Alge
liävus pyerivuodâstis tunnuin nuuvt ilo ko murrâš peeivij.

Immeel, Pase Jieggâ,
áásus tunnust já kulgâttus avalávt rähisvuodâs tunnuu
váimoid.]

Sivnedus tunnuu kulmâohtâš Immeel,
Eeči já (+) Alge já Pase Jieggâ.

TEIKÂ

P [Immeel Jieggâ läidejus tunnuu,
Immeel vyeimi varjâlus tunnuu,
Immeel vijsesvuotâ máttááttus tunnuu,
Immeel kietâ suojâlus tunnuu,
Immeel luoddâ adelus tunnui sunde].

Sivnedus tunnuu, NN já NN, puohvâldálâš já ármugâs
Immeel,
Eeči já (+) Alge já Pase Jieggâ. Aamen.

TEIKÂ

P Hiärrám Jeesus Kristus ármu já Immeel rähisvuotâ já Pase
Jiegâ uásálâšvuotâ liävus tunnuin.

S Aamen.

10. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres hiäivulâš muusik.

11. Ohtâsâš ovdârukkoos

Rukkoos puáhtá rähtiđ meiddei rijâht. Mieldiorrooh pyehtih väldiđ uási rukkoos
rähtimân.

P/O Ruhâdâllup.

1. Immeel, rähis almalâš Eeči. Ruhâdâllâp sivnâdâsâd NN:n já NN:n. Sivned sunnuu päähi. Nanosmit sunnuu koskâsâš rähisvuodâ. Adde sunnui ovdâsvâstâdâstobdo já oskolâš-vuodâ. Išseed sunnuu vyeittiđ kivsâdâsâid. Varjâl sunnuu rummâš já siälu. Joodeet sunnuu ubâ eellim ääigi já adde iššâad eellim vädis peivijd. Nanosmit sunnust osko já tuáivu. Tuálvu sunnuu ohtii avalii pááikán, kirkesvuotân. Kuulâ rukosân Hiärrám Jeesus noomâst.
2. Puohváldálâš Immeel. Jis tun jieh huksii táalu, te huksejeijeeh pargeh tušij tiet. Oovtâst täid pelikuoimijd kyeimi kuáimásis rähisvuodâin já passoot sunnuu näimilito noomâd kunnen. Išseed sunnuu huksid päähi, mast osko, tuáivu já rähisvuotâ haldâččeh. Adde sunnui Pase Jieggâd, nuuvt et suoi iäláččain ráávhust tuu sivnâdâsâst. Išseed sunnuu kištottâllâd oskoost já tuálvu sunnuu ohtii alme pááikán. Kuulâ mii Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.
3. Immeel, mij kijtep tuu rähisvuodâ adalduvâst. Sivned NN já NN, kiäh lává ovdâstâd naaijâm. Mij kijtep tuu tast, et suoi rähistává kyeimi kyeimis, lyettiv kyeimi kuáimásis já táttuv anneđ kyeimi kyeimistis huolâ čoodâ elimis. Ruokâsmit sunnuu šoddâd ain aldasub ohtâvuotân, nuuvt et mihheen ij iäruttiččii sunnuu. Išseed sunnuu puoh elimis puudâin rähistiđ kyeimi kyeimis já pissood kyeimi kuáimásis oskolâžžân. Varjâl sunnuu puácuvuodâst já luhottesvuodâin, puohâst, mii puávtâččij vahâgittid. Jis miinii killáámušâid tiäivá, adde tom tuálvuđ sunnuu ain aldeláá kyeimi kyeimis já tuu. Taam ruhâdâllâp Jeesus Kristus peht.

S Aamen.

---

12. Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puáđus tuu väldikodde.

Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäiválili leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij-uv addâgâs adelep toid,

kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsádâsân,

mut peesti mii paast.

Tastko tuu lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.

Aamen.

---

13. Sivnádâs

Sivnádâs manja pappâ addel pelikuomijd Ráámmát.

P Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân

já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán

já adelus tijjân ráávhu.

Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

14. Vuolgâttêm

Avžuuttâs iättoo tallan ovdil vuolguu.

P Vyelgid ráávhust já palvâlid Hiärá ilodin.

*15. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojânâsmuusik.

HÁÁVDÁN
SIVNEDEM

Háávdán sivnedem tooimât pappâ kirhoost, sivnedemkappelist, pyecceiviäsu kappelist, häävdi kuvlân teikâ jáámmám ulmuu päähist, ton mield ko suu omâ-háah suápih tast pappáin (KO 2: 22).

Jis háávdán sivnedem tábáhtuvá kirhoost, tilálâšvuodâ aalgâst puáhtá cok-kiittiđ pessijâškinttâl.

Pappâ kalga savâstâllâđ jáámmám ulmuu omâháigijn ovdil háávdán sivnedem. Pappâ kalga, jis máhđulâš, väldiđ uási meiddei muštotilálâšvuotân, jis omâ-háah nuuvt tuáivuh.

Ko háávdán sivneduvvoo jämenen šoddâm páárñáš já jis jáámmám olmooš sivneduvvoo meddâlorron, kiävttoo taat myenster hiäivulijñ oosijñ.

Muusik valjiimist kalga väldiđ vuotân toimâttâs immeelpalvâlusluándu. Muusik valjiimist västid kanttor, já tast kalga savâstâllâđ táárbu mield suin.

Sivnâdâssaanijd (pittá 10) puáhtá celkkid häävdi kuvlân.

Jis kukáh luáštojeh kirhoost, tom puáhtá porgâđ ovdil saalmâ (pittá 1) teikâ sivnâdâs (pittá 13) maña. Jis kukáh luáštojeh sivnâdâs aalgâst, ton oovdâst puáhtá kevttiđ saalmâ teikâ eres muusik.

Jis rokke tuálvoo miäduštâsâst háávdán, sundee, pappâ já kanttor joteh kisto oovdâst. Miädušteijee juávhu oovdâst puáhtá kyeddiđ miädušriistâ. Miättušist puáhtá lávluđ saalmâ.

Hävdidemvyehin nuávdittuvvoo páihálâš vyehi.

I Laiđiittâs

---

1. Salmâ

Saalmâ ovdil puáhtá leđe álgucuojâttem teikâ eres muusik.

2. Álgusivnâdâs

Sivnâdâs já vuáruttiervâttâs puáhtá lávluđ teikâ luuhâđ.

Sivnâdâs

P Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen, aamen, aamen.

Vuáruttiervâttâs

P Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

3. Laiđiittâssäänih

Pappâ ráhtá laiđiittâssaanijd jieš teikâ kiävtá čuávvuvâš molsâiävtuid. Jis laiđiittâssanij maŋa lii ohtâsâš rippâ, toh kalgeh jođettiđ sudotubdâstâsân.

P Rähis usteveh. Pajaspajanem tuáivu čuává taan puudâ, ko lep saatâšmin NN háávdán. Pase kaastâst sun lii lobdum Kristus jäimimâń já pajaspaijaanmâń. Kristus vuáitun tuurvâstmáin kyeđđip suu Immeel kiedáid. Mij ahevuššâp suu já lyettip Immeel sääni lopâdâsân: "Kristus lii jáámmám mii peeleest, vâi uážuččijm eelliđ oovtâst suin." (1. Tess. 5:10)

TEIKÂ

P Rähis usteveh. Mii vááimu tiävdá soro já ahheev NN jäämmim tiet. Kyeđđip suu Immeel kiedáid. Mij turvâstep Kristusân, jäämmim vyeittei, kii iätá: "Mun lijjim jáámmám, mut tääl mun iälám, iälám ain já avalávt. Must láá jäämmim já tuonâ väldikode čovduuh." (Alm. 1:18)

4. Ohtâsâš rippâ

Sudotubdâstâs

Sudotubdâstâs puáhtá luuhâđ oovtâ jienâń. Ton puudâń puáhtá luáštâdâttâđ iddui oolâ. Sudotubdâstâs maŋa puáhtá leđe joskis rukkoos, moos puáhtá avžuđ ovdâmerkkâń: Kuulâ meiddei joskis addâgâsânánumâń.

Sudotubdâstâsah, Kirkkokietâkirje s. 27.

Tubdâstep ovdâstâd, pase Immeel,
et lep suddodâm
jurduigijn já sanijgijn, pargoigijn já kuáridemijgijn.
Mušte mii läđisvuodâstâd
já adde mijjâń Jesus Kristus tiet addâgâs,
maid lep rikkom.

TEIKÂ

Kienjâlvuodâst mun čuárvum tuu, Hiärrá.
 Hiärrá, kuulâ muu jienâ.
 Vákšojus tuu peeljih muu rukkoos.
 Jis tun Hiärrá, anah mielâstâd suddoid,
 Hiärrá, kii talle killáá?
 Mut tust lii ármu, tun adelah addâgâs,
 et mij iäláččijm tuu paaloost.
 Tondiet, Immeel,
 liččih munjin ármugâs pyerivuodâstâd.
 Poosâ muu putesin rikkomušâstân
 já adde jurramâšân addâgâs.
 Tuu vuástá lam rikkom,
 lam porgâm tuu táátu vuástá.
 Jurgâl kejâstuvâd meddâl muu suddoin
 já siho must puoh paas tavoidân.
 Immeel, sivned munjin putes vááimu
 já udâsmit muu, adde vievsâs jiegâ.

Sudopestim

Molsâiävtuliih sudopestimeh, Kirkkokietâkirje s. 30.

- P** Puohváldálâš Immeel adelus mijjân sudoidân addâgâs já läidejus mii avalii elimân.
- S** Aamen.

5. Psalmâ

Puáhtá kevttiđ meiddei kirkkoive äigipuudâ miäldásijd teikâ eres psaalmâid.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâđ. Ton aalgâst já loopâst puáhtâ leđe antifoni.

Psaalmâ puáhtá labded Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttiđ salmâveerstâ 60: 8. Uccâ kunnee kuáđđoo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Antifoni

Hiärrá, adde sunjin ainpištee vuoinjâstâs,
avalâš čuovâ suu čyevvejus.

Job 19: 25

Psalmâ

Hiärrá lii muu kečcee,
ij must lah mihheen vááijuv.

Sun tuálvu muu ruonâs kieddijd,
sun joodeet muu čaasij kuuvl,
tobbeen uážum vuoinjâdattâd.

Sun virkosmit muu siälu,
sun joodeet muu rievtsis rade mield
noomâs kunnee tiet.

Veik mun jodáččim sevñis leevist,
jiem polâččii masten paast,
tastko tun lah muu kuvlân.

Tun suojâlah muu kiedâinâd,
jodettah kečceesobijnâd.

Tun valmaštah munjin peevdi
vajalijdân čolmij oovdân.

Tun vuoidah muu uáivi opsâoljoin,
já muu kalkkâ lii paijeelkolgee.

Pyerivuodâd já rähisvuodâd pirâstiteh muu
puoh eellimpeeivijnân,
já mun uážum aassâd Hiärá visteest
peivijdân loopâ räi.

Ps. 23

TEIKÂ

Hiärrá, adde muu mušted,
et elimâm nohá,

et peivijdân lii pieijum meer.

Išseed muu iberdid,
mon láppojeijee mun lam!

Tuše kuámmir tievâ peeivijd tun adelih munjin,
elimâm lii čolmijnâd
tego lappâdkirdee puudâš.

Tuše piegâjielâš láá ulmuuh,
aaibâs puohah.

Hiärrá, lii-uv must vala tuáivu?
Puoh lii tuu tyehin.

Kuulâ rukosân, Hiärrá,
vääldi vuástá išečuárvumân.
Ele oro peljitemmin muu čiärumân!

Ps. 39: 5–6, 8, 13

TEIKÂ

Nuuvtko kodde koškostis ocá čäciaijuu,
nuuvt mun ahevušâm tuu, Immeel.

Muu siälu kuškâluvá Immeel, ellee Immeel.

Kuás uážum puáttid temppâlân,
lavkkid Immeel muáđui oovdân?

Mondiet lah šlundom, siälužâm,
mondiet lah nuuvt liävuttem?

Vyerdi Immeel! Vala uážum kijted suu,
muu Immeel, išedeijee.

Ps. 42: 2–3, 6

TEIKÂ

Hiärrá, tun lah mii torvo
puolvâst puolvân.

Jo ovdilgo väärih šoddii,
ovdilgo eennâm já eennâmpiarâs ožžuu aalgâs, tun
lijjih.

Immeel, äägist ááigán tun lah.
 Tun adelah ulmuid šoddâd vuot mulden já eedah:
 ”Maccâd kovjân, Aadam párnááh.”
 Tuhhát ihheed láá tunjin tego ohtâ peivi,
 tego jiävtáš peivi, lappâd moonnâm,
 mahte iijâ vahtimpuddâ.
 Mij lappup tego naver iideed puáđidijn,
 tego rääsi, mii uániháá kukkee,
 mii vala idedist ruonijd
 mut ehidân košká já kolná meddâl.
 Máttát mijjân, mon uánihâš lii áigám,
 et uážuččijm vijses vááimu.

Ps. 90: 1–6, 12

TEIKÂ

Hiärrá iätá:
 ”Mun piäluštâm suu, tastko sun tuurvâst munjin.
 Sun tuubdâst muu noomâ, já tondiet suojâlâm suu.
 Ko sun čuárvu muu, mun västidâm.
 Mun lam suu caggen pačarâsâst,
 piäluštâm suu já pajedâm vuot kunnei.
 Mun adelâm sunjin tuárvás eellimpeeivijd,
 sun piäsá uáiniid, et mun išedâm suu.”

Ps. 91: 14–16

TEIKÂ

Kijte Hiärá, muu siälu,
 já puoh, mii must lii,
 kijte suu pase noomâ.
 Kijte Hiärá, muu siälu,
 ele vájaldât, maid puorijd sun lii tunjin porgâm.

Addâgâsadeleijee já läädis lii Hiärrá.
 Sun lii kierdâvâš,
 já suu ármu lii styeres.

Tego alme lii olluv eennâm paajaabeln,
 nuuvt lii Hiärrá ármu styeres
 toid, kiäh paleh sust já rähisteh suu.

Nuuvt kukken ko nuorttâ lii viestârist,
 nuuvt kuhás sun sirdá mii suddoid.

Tego eeči äärmit párnaidis,
 nuuvt äärmit Hiärrá
 taid, kiäh paleh sust já rähisteh suu.

Ulmuu eellimäigi lii nuuvtko rääsi:
 ko kiedi kukká sun ráasu,
 já ko pieggâ jotá paijeel, ij sun innig lah
 ege suu aassâmsaje suu tuubdâ.

Mut Hiärrá ármu cuápcu ääigist áaigán,
 tot lii avalâš toid, kiäh paleh sust já rähisteh suu.

Ps. 103: 1–2, 8, 11–13, 15–17

TEIKÂ

Kienjâlvuodâst mun čuárvum tuu, Hiärrá.
 Hiärrá, kuulâ muu jienâ,
 váksjojus tuu peeljih muu rukkoos.

Jis tun Hiärrá, anah mielâstâd suddoid,
 Hiärrá, kii talle killáá?

Mut tust lii ármu, tun adelah addâgâs,
 et mij iälâččijm tuu paaloost.

Mun vuárdám tuu, Hiärrá,
 vuárdám tuu ubâ siälustân
 já piejâm jieččân tuáivu sánásâd.

Suu ármu lii valjaa,
sun puáhtá tuu lonestid.

Ps. 130: 1–5, 7

TEIKÂ

Hiärrá, tun lah muu tutkâm,
tun tuubdah muu.

Kost ležzeem-uv, kuus maaneem-uv, tun tom
tiädäh,
jo kukken uaináh áigumušâidân.

Jodámbâ teikâ viälláám, puoh lah mittedâm,
tievâslávt tun tuubdah pargoidân.

Tun lah sivnedâm muu siskelâš mield,
iännám kuáhtust lah muu ráhtám.

Mun lam iimâš, stuorrâ iimâš, já kijtám tuu tast.
Imâshliih láá tuu tavoh, mun tiädám tom.

Mun lam uážžum háámmán uainimetumist,
náállán tego kienjâlist eennâm vyelni,
mut tust ij lah ucemuskin táhtán lah syeleest.

Tuu čalmeh oinii muu jo idostân,
kirjásâd lii puoh čaallum.

Ovdilgo lijjim iällám oo vtâgin peeivi,
lijjii puohah muu peeivih jo sivnedum.

Mon tivrâseh láágín tuu vuáváámeh, Immeel,
mon styeres liigin toi loho!

Jis irâttâm taid luuhâd,
toh láá eenâb ko čunnuu jiveh.

Mun lopâttâm, mut tiädám: tun lah muin.

Ps. 139: 1–3, 13–18

[Uccâ kunnee]

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,

tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiärdoo

6. Rukkoos

Rukkoosavžuuttâs maŋa puáhtâ leđe uánihis joskis rukkoos.

P Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel.

Tun lah Algaad kierdâmáin
já suu ávulii pajaspaijaanmáin
lekkâm mijjân luodâ avalii elimâ.

Išseed mii puoh váimustân turvâstid Kristusân.
Mij alestep tuu tääl já ohtii tuu lunne kirkesvuodâst.
Kuulâ mii Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet,
kote tuin já Pase Jieggáin
iälá já haaldâš avalávt.

2. Immeel, Iäččám,

Ruokâsmít mii murâštid,
ko lii äigi murâštid já čiärrud.
Varjâl, amas mij murâsistân
jurdâčcid tuše jäämmim sevñâadvuodâ,
mut muštâčcijm avalii eellim kirkesvuodâ.

Máttát mii turvâstid Algasâd Jeesusân Kristusân,
kote lii vuáittám jäämmim väälđi.

Lohđut mii
já išseed mii kuáhtâd ittâá peeivi
ruokkâdávt já torvolâš mieláin.
Kuulâ mii Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.

3. Kristus, mii Pestee.

Tun tuubdah mii atâštâs,
ko jäämmim puátá mii alda.
Lii vaigâd luoppâd ulmust,
kote lii lamaš nuuvt aldasâš já räähis.
Mij oskop NN tuu haaldun.
Adde lohduttâs mii murrâšân.
Kuulâ mii Jesus Kristus,
rähis Algaad tiet.

S Aamen.

II Sääni

7. Ráámmátluuhâm ja saahâ

Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiid ráámmátteevstâid meiddei kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevstâid.

Lohhee almoot ráámmátpitá.

Ráámmátluuhâmân puáhtá labdeđ vástâdâs (psalmâ, salmâ, laavlâ, čuojânâsmusik teikâ joskis smietâdem.)

Särnideijee 3: 1–8

Puohâst lii meriäägis,
äägis jyehi ääśist alme vyelni.
Äigi lii šoddâd
já äigi jäämmid,
äigi lii ištâdid
já äigi kiškođ enâmist,
äigi sormedid
já äigi pyeredid,
äigi lii kiškođ pittán

já äigi huksid,
 äigi čiärrud
 já äigi povvâstid,
 äigi lii väidiđ
 já äigi tánssáđ,
 äigi leggistâllâđ keedgijd
 já äigi taid nuurrâđ,
 äigi lii askadistid
 já äigi leđe iärust,
 äigi uuccâđ
 já äigi láppid,
 äigi lii siäiludiđ
 já äigi leggistid meddâl,
 äigi kiškodid
 já äigi kuárrud oohtâń,
 äigi orrođ joskâ
 já äigi sárnuđ,
 äigi rähistid
 já äigi vajediđ,
 äigi lii suáđist
 já ääigis ráávhust.

Room. 8: 18, 24–27

Mun arvâlâm, et tááláá ääigi killáámušah iä lah mihheen ton kirkesvuodâ paaldâst, mii kalga vala almostud já šoddâđ mii uássin. Mij lep piäluštum, tot lii vises tuáivum. Mut tuáivu, mon jo uáiná tievâsmittum, ij lah innig tuáivu. Kiibâ tuáivu taggaar, mon jo uáiná! Jis vuot tuáivup maidnii, mon ep uáini, mij meiddei vyerdip tom kierdâvávt.

Meid Jieggâ išseed mii, kiäh lep hiäjuh. Ephân tiede, maht mij kolgâččijm ruhâdâllâđ, et ruhâdâlâččijm olmânáál.

Jieggâ jieš kuittâg sárnu mii peeleasest sänittes šyehkimáin. Já sun, kote totká vááimuid, tiätá, maid Jieggâ uáivild, tastko Jieggâ sárnu Immeel táátu mield posij peeleasest.

Room. 8: 31–35, 37–39

Jis Immeel lii mii pelni, kii puáhtá leđe mii vuástá? Ko sun ij šiäštám jieijâs Algegin mut adelij suu jäimimân puohâi mii peeleasest, maht sun ij skenkkiičci Algees mield mijjân puoh muide-uv? Kii puáhtá sujâttid Immeel valjim ulmuid? Immeel - mut sun kullut vanhurskesin! Kii puáhtá tuommid káduttâsân? Kristus - mut sun lii jáámmám mii tiet, já eenâb-uv: sun lii cuvnum jäimist, sun čokkáá Immeel uálgispeln já ruhâdâl mii peeleasest! Mii puáhtá iäruttiđ mii Kristus rähisvuodâst? Toske teikâ atâštâs, vánku teikâ nelgi, pietittemesvuotâ, vaarâ teikâ miekki?

Mut puoh táin atâštâsâin mijjân addel ávuvuáitu sun, kote lii mii rähistâm. Lam vises tast, et ij jäämmim ige eellim, iä engâleh ege jieggâväälđih, ij mihheen tááláš ige mihheen puátteid ege magarehkin vyeimih, ij olluvvuotâ ige kienjâlvuotâ, ij mihheen sivnedum pyevti iäruttiđ mii Immeel rähisvuodâst, mii lii puáttám julgâ Kristusist Jeesusist, mii Hiärást.

1. Kor.15: 17, 53–57

Jis Kristus ij lah cuvnum, tii osko lii tušše já tij lepped ain sudoidâd väälđist.

Taat láppojeijee kalga kárvuttud lappuumáttumvuotân já jämmee jäimáttumvuotân. Mut ko láppojeijee kárvudât lappuumáttumvuotân já jämmee jäimáttumvuotân, šadda tuottân čallui sääni:

- Jäämmim lii njiellum já vuáittu finnejum.

Kost lii tuu vuáittu, jäämmim?

Kost lii tuu viärju, jäämmim?

Jäämmim viärju lii sundo, já sudo vyeimin lii laahâ. Mut kijtto Imelân, kote addel mijjân vuáitu mii Hiärá, Jesus Kristus peht!

2. Kor. 5: 1–5

Mij tiettip, et veik taat mii eennâmlâš telttakuáttán raččoo-uv, Imelist lii almeest mii várás avalâš viste, mii ij lam olmooškiedâi pargo. Tääbbin orodijnâni mij šyehkip já táttup peessâd kárvudâttâd jieččân almalâš pihtâsân, tastko talle ko lep kárvudâttâm toos, ep pääsi pietitteemmin. Mij, kiäh vala aassâp taan kuádistân, šyehkip, ko lep atâštum. Ep halijdiččii nuolttâttâd mut kárvudâttâd uddâ pihtâsân, nuuvt et eellim čievâččij jieijâs siisâ tom, mii lii jämmee. Eedu taas Immeel lii valmâštâm mii, já tähadâssân sun lii adelâm mijjân Jiegâ.

1. Tess. 4: 13–18

Táttup, viiljah, et tietivetteð tast, mii tábáhtuvá jäämmim naharân nohádeijeid, et tij epped murâstiččii tego tuoh iärráseh, kiäin ij lah tuáivu. Jis kerd Jesus lii jáámmám já pajanâm jämimist, tego mij oskop, talle Immeel meiddei kalga Jesus puáđidijn pyehtið meddâlnohádâm ulmuid eellið oovtâst suin. Almottep tijjân, maid Hiärrá lii ettâm: Mij ellee ulmuuh, kiäh uážzup pääaccid teehin tassaaš ko Hiärrá puátá, ep kiergân meddâlnohádâm ulmui oovdân. Jieš Hiärrá njiäjá almeest njunošengâl koččomčuorvim kulluudijñ já Immeel paasuun škajâdijn, já vuosmustáá pajaneh toh, kiäh láá jáámmám Kristusân oskovâžžân. Mij, kiäh lep vala elimin, rottejup talle oovtâst siigijn poolvâin pajas Hiärrá

oovdeld. Näävt uážžup ain leđe Hiärráin. Ruokâsmittiđ tondiet kyeimi kuáimád täi sanijgijn.

1. Piät. 1: 3–7

Alestum liävus mii Hiärá Jeesus Kristus Immeel já Eeči! Stuorrâ läđisvuodâstis sun lii šoddâdâm mii uđđâ elimân já adelâm mijjân ellee tuáivu cuvnâmáin Jeesus Kristus jäimist. Sist mij uážuim äärbi, mii ij pillâšuu, ij tuolvâ, ige kuulnâ. Tot lii väridum tijjân oolmijn, já vuoinijnis Immeel varjâl tii oskoost, nuuvt et tij juksâvetted piäluštâs, mii lii valmâšin uáiniđ aigij loopâst. Tondiet tij áavvudvetted, veik tääl karttâvetted-uv kierdâđ maangâmuđusijn killáámušâin. Kolle-uv keččâluddoo tuulâst, já liihân tii osko čuuvtij tivrâsub ko láppojejee kolle. Killáámušâin tii osko olmâvuotâ tuodâštuvvoo, já tast puátá Jeesus Kristus almostuumemeest alestâs, kirkesvuotâ já kunnee.

Alm. 7: 9–10, 13–17

Tastmaja oinim stuorrâ aalmugjuávhu, nuuvt stuorrâ juávhu, et ij kihheen puáhtám tom lyeštid. Tast lijjii ulmuuh puoh enâmijn, puoh almugijn já hiäimuin, já sij sarnuu puoh kielâid. Sij čuožžuu väldičokkámsaje já Lábbá oovdâst paijaalstis vielgis pihtâseh já kiedâstis paalmu-uáksi já čuorvuu korrâ jienáin:

- Piäluštâs puáhtá mii Immeel,
sun, kote čokkáá väldičokkámsaajeest,
sun já Lääbis!

Ohtâ puárrásumosijn koijadij must: "Kiäh taah vielgispivtâs-ulmuuh láá? Kost sij láá puáttám?" Mun västidim: "Hiärrá, tun tom tiädáh." Sun eedâi munjin:

- Taah láá peessâm stuorrâ pačarâsâst.

Sij láá posâlâm pihtâsijdis
já viälgudittám taid Lábbá voorâst.
Tondiet sij láá Immeel väldičokkámsaje oovdâst
já palvâleh suu suu temppâlist
peeivij já iijâi,
já sun, kote čokkáá väldičokkámsaajeest,
lii levâttâm teltaas sii oolâ.
Nelgi ij innig sii vääivid, ij koško,
innig ij peivi sii puâldi
ige pakkâ.
Lääbis, kote lii väldičokkámsaje oovdâst,
joodeet sii
já tuálvu sii eellim čääsi käldei kuuvl,
já Immeel sikko sii čoolmijn
puoh konnjâlijd.

Luuk. 1: 78–79

Mii Immeel äärmit mii pyerivuodâstis:
Olluvvuodâst puátá mii kuuvl idedâskuávsui.
Tot čuává sevñâdâsâst já jäämmim suoivust elleid,
tot joodeet juolgijdân ráávhu kiänun.

Joh. 5: 24–29

Jeesus iätá:

”Tuodâi, tuodâi: tot, kote kulá muu sääni já osko muu vuolgâtteiei, lii finnim avalii eellim. Sun ij tuommiittât, mut sun lii jo sirdâšum jämimist elimân. Tuodâi, tuodâi: puátá äigi - já tot lii jo tää - kuás jáámmám ulmuuh kuleh Immeel Alge jienâ. Toh, kiäh tom kuleh, uážžuh eellið, tastko Eeči, eellim käldee, lii toohâm meiddei Algeest eellim käldee. Eeči lii meiddei adelâm sunjin tuommimväldi, tastko sun lii

Ulmuu Alge. Elled imâstâl taam! Puátá äigi, kuás puohah, kiäh vuoinjâsteh havdijnis, kuleh suu jienâ. Sij pajaneh havdijnis - pyere porgâm ulmuuh eellim pajaspaijaanmân, paa porgâm ulmuuh tuámu pajaspaijaanmân.”

Joh. 6: 37–40

Jeesus iätá: ”Puohah toh, kiäid Eeči munjin addel, puátih muu kuuvl, já tom, kote puátá muu kuuvl, mun jiem vyejeet meddâl. Jiemhân mun lah puáttám almeest porgâd jieččân táátu mield mut tevdiđ muu vuolgâtteijee táátu. Já muu vuolgâtteijee tåttu lii, et mun jiem adde oovtâgin tain, kiäid sun lii oskom muu haaldun, šoddâd huukán, mut majemuu peeivi cuuvnâm sii puohâid. Muu Eeči tåttu, et juáhháást, kote uáiná Alge já osko sunjin, lii avalâš eellim. Majemuu peeivi mun cuuvnâm suu.”

Joh. 11: 21–26

Martta eedâi Jeesusân:

”Hiärrá, jis liččih lamaš tääbbin, viljâm ij liččii jáámmám. Mut tääl-uv tiädám, et Immeel addel tunjin puoh, maid sust áánuh.” Jeesus eedâi: ”Viljâd paijaan jämimist.” Martta västidij: ”Tiädám kale, et sun paijaan majemuu peeivi, pajaspaijaanmist.” Jeesus eedâi: ”Mun lam pajaspajanem já eellim. Kote osko munjin, uážžu eelliđ, veik jámáččij-uv, ige ohtâgin, kote iälá já osko munjin, kuássin jäämi.”

Joh. 14: 1–6

Jeesus iätá:

”Iälus tii váimu lah liävuttem. Oskod Imelân já oskod munjin. Muu Eeji päähist láá maŋgâ viste - jiemhân mudoi edâččii, et moonâm valmâštiđ tijjân aassâmsaje. Mun moonâm valmâštiđ tijjân saje mut puáđám talle maassâd já

viežâm tii jieččân kuuvl, et uážuččijd orrood̄ tobbeen, kost mun lam. Tij tietivetted kale kiäinu tohon, kuus mun moonâm.” Tyemes eedâi sunjin: ”Hiärrá, ep mij tieðe, kuus tun moonah. Maht puávtáččijm tubdâd̄ kiäinu?” Jeesus västidij: ”Mun lam luoddâ, tuotâvuotâ já eellim. Ij kihheen peesâ Eeji kuuvl mudoi ko muu peht.”

Párnáá sivneddijن

Mark. 10: 13–16

Jeesus kuuvl puáhtoiji párnááh, et sun kuoskâččij sijjân. Máttaáttâspárnaáh nuttâlii pyehteid, mut ko Jeesus huámmášij tom, sun njunádui já eedâi sijjân: ”Tipted párnáid puáttiđ muu kuuvl, elleđ eesti sii. Sii sullâsij lii Immeel väldikodde. Tuodâi: kote ij vääldi Immeel väldikode vuástá tego pärni, sun ij tohon peesâ.” Sun vaaldij párnáid askasis, piejâi kiedâs sii oolâ já sivnedij sii.

Saahâ

Pappâ sárnu rijjâht teikâ kiävttá čuávvuvâš saavâid. Saavâst kolgâččij kiedâvuššâđ čuávvuvâš fáadáid:

- soro kuáhtám
- labdasem jáámmám ulmuu eellim puddáid
- eellim láppojeijeevuotâ
- valmâštâllâm jäimimâ
- kristâlii tuáivu
- pajaspajanem já avalâš eellim
- kaastâ muštem
- Kristus jäämmim vääldi vyeitten

Pyereh omâhááh.

Tii lii kuáhtám soro, ko lepped̄ monâttâm tijjân aldasii ulmuu. Lep tääl čokkânâm satâččid̄ suu háávdán. Jurdâččep suu já suu eellim. Muštep puoh tom pyere já torvolii, maid sust já suu peht lep uážžum. Kijttevâšvuotâ já kunnijâttem tiävdâ mii vááimuid.

Lep Immeel muádui oovdâst. Sun sárnu mijjân sänistis. Mij aldanep suu rukosijgijn. Kyedđip meddâlnohâdâm ulmuu já tii, murâšteijee omâháid, suu haaldun. Ruhâdâllâp Imelist iše soro kuáhtáámân já turvâstep pajaspajanâm Jeesusân Kristusân, kote lii vuáittám jäämmim.

Jäämmim kulá ulmuu uásán. Uddâ eellim šoddâm já jäämmim jotteev paldâluvâi taan maailmist. Ubâ luomakodde lii láppojeijee. Juáháš mist ferttee vyelgid tääbbin ohtii. Jäämmim lii lopâlâš já tubdâmettum, já tondiet tubdâp palo, ko jurdâčcep tom. Jäämmim tuálvu taggaar ulmuu meddâl kii lii iällám mii alda. Ep pyevti innig kuullâd suu jienâ, sárnuð suin epke kuáhtád suu kejâstuv. Ep pyevti innig čäittið sunjin rähisuottân já huolâanemân. Jäämmim lii potkim aldemuid-uv čonnâsijd.

Jäämmim oovdâst iberdep, et mij kolgâčcijm leđe valmâšeh vyelgid. Immeel sääni ávžoo mii pieijâd torvon já tuáivun Jeesusân Kristusân. Sun lii sovâttâm sudoidâr jämimijnis. Immeel lii cuvnâm suu jämimist já valmâštâm mijjân suu peht lappuhánnáá eellim. Jesus iätá: "Mun lam pajaspajanem já eellim. Kote osko munjin, uážžu eellið, veik jáámá-uv." (Joh. 11: 25)

TEIKÂ

Rähis usteveh.

Lep čokkânâm satâčcið tijjân aldaas ulmuu. Tubdâp, maht láppojejeevuotâ lii uási mii elimist. Ton pieggâ possool mii paijeel. Tij, omâhááh, tubdâvetted, maht soro lii šoddâm tijjân tuottân. Lepped karttâm luoppâd tijjân rähis ulmust. Jäämmim lii maaccâtmettum, já ton vyeimi kievrâb ko mii. Mut Immeel väldi olá jäämmim-uv paijeel. Mij ruhâdâllâp suu mieldiorroom sorosân já vyeimi puáttee peivijd já ubâ elimân. Suu iše puátá alda meiddei toi ulmui peht, kiäigijn uážžuvetted jyehid murrâšâd já soorood.

Jäämmim tuodâlâšvuotâ uáinoo meiddei Ráámmát saanijn. Tobbeen mii eellim viärdâuvvo naharân, virde kulgâmân, ruávu já rääsi muččâdvuotân já raševuotân. Näävt sárgoo uáinusân tot äigi, mii lii mijjân adelum já mii váldoo mist meddâl. Mii peivijd já ivvijd siskâlduvvojeh meiddei puoh eellim máhdulâšvuodah. Immeel lii adelâm mii kiävtun ääigi - ij tuš jieččân várás mut meiddei kyeimi kuáimán várás. Äägi áárvu puáhtá eellid tuottân pargoost, pääihist, rákkásijdân koskâvuodâst já aldemui palvâlmist. Äägi áinookiärdásii áárvu uáinip avalâšvuodâ čuovâ vuástá. Mij kijttep Immeel puoh ton pyereest, maid NN lii adelâm mijjân jieijâs elimân.

Juáháš mist jotá ohtii jieijâs luodâ kiäčán. Immeel ávžoo mii sänistis jurdâčcid meiddei jieččân jäämmim já avalâšvuodâ. Jäämmimpuidâ ep tieđe, já távjá tot puátá-uv mijjân fakkist. Mast mij toollâp kiddâ, ko olmoošliih cageh láppojehe já mij kolgâp luoppâđ taan elimist? Imelist já suu áármust lii noonâ torvo nuuvt elimist ko jämimist-uv. Pestem Jeesus Kristus lii tobdá meiddei ulmuu uási puoh pohčâsijdiskijn. Mii sudoi sovâtteijen sun jaamij riistâst mii juáhháá peelease. Pajaspajanem peht sun vuositij jäämmim väälđi. Sun tuodâšt: "Mun lam pajaspajanem já eellim. Kote osko munjin, uážžu eellid, veik jáámá-uv." (Joh. 11: 25) Kristus servikode peht kuullâp sääni taan rähisvuodâst já áármust. Ko oskop Jeesusân já sudoi addâgâsaddelmân, uážžup orrood torvolâš mieláin. Sun lii luoddâ jäämmim suoivuin avalii čuovân.

Ohtii puátá äigi satâčcid mii-uv tääbbin meddâl. Kiäluh čyeijih mii muušton, já hävdi váldá mii askasis. Osko Kristusân lii eenâb ko maid mij tääbbin uáinip. Pajaspajanem tuáivu liäkká uáinu ton kirkesvuotân, mast ij lah puácuvuotâ, kierdâm ige jäämmim. Taam pajaspajanem Kristus servikodde vuárdá. Ohtii šadda tuottân tot tuáivu, mii lii almottum Job kirjeest näävt: "Mun tiädám, et lonesteijem iälá. Sun iätá majemuu sääni eennâm alne." (Job 19:25)

III Sivnedem

---

*8. Oskotubdâstâs

Oskotubdâstâs ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mun oskom Imelân,
 Iäčán, Puohváldálâžân,
 alme já eennâm sivnedejei,

 já Jeesusân Kristusân,
 Immeel áinoo Aalgan, mii Hiärán,
 kote šohânj Pase Jiegâst,
 šoodâi nieidâ Máárjást,
 kierdâi Pontius Pilatus ääigi,
 riistânnävlejui, jaamij já hävdidui,
 lavkkij vuálus tuonâ väldikoodán,
 pajanij kuálmád peeivi jämmei kooskâst,
 lavkkij pajas olmijd,
 čokkáá Immeel, Eeji, Puohváldálii uálgispeln
 já kalga tobbeen puáttid tuommid elleid já jämmeid,

 já Pase Jiegân,
 pase, ohtsii servikode,
 poosij ohtâvuodâ,
 sudoi addâgâsadelem,
 rummâš pajaspajanem
 já nuvâhánnáá eellim.

*9. Sivnedemsäänih

Sivnedemsaanijd puáhtá celkkið häävdi kuvlân (pittá 18).

P Pajaspajanâm Jeesusân Kristusân oskon pajanep toimâttid
 NN sivnedem.

TEIKÂ

P Oskoost kulmâohtâsâš Imelân sivnedep NN (ubâ nommâ) vyerdiđ pajaspajanem peeivi.

Servikodde čuážžu.

Pappâ leggist kulmii čunnuid kisto oolâ (čunnuin puáhtá rähtiđ riistâmeerhâ) já iätá:

NN (ovdânoomah),

eennâm kovjâ tun lah.

Eennâm koovjân tun maacah.

Jeesus Kristus, mii Pestee, covná tuu majemuu peeivi.

TEIKÂ

NN (ovdânoomah),

enâmist tun lah puáttám.

Enâmân tun koolgah oppeet šoddâđ.

Jeesus Kristus, mii Pestee, covná tuu majemuu peeivi.

TEIKÂ

NN (ovdânoomah),

Hiärrá adelij,

Hiärrá vaaldij.

Kijttum liävus Hiärá nommâ.

Jeesus Kristus, mii Pestee, covná tuu majemuu peeivi.

TEIKÂ

Jämmen šoddâm párnáá teikâ uccâ párnáá sivneddijin.

[NN (ovdânoomah),]

Immeel, Iäččám, lii tuu sivnedâm.

Uážuh vuoinjâstiđ suu askeest.

Jeesus, mii Pestee, covná tuu majemuu peeivi.

---

10. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres hiäivulâš muusik.

11. Rukkoos

Rukkoos puáhtá rähtið meiddei rijjâht. Mieldiorrooh pyehtíh väldið uási rukkoos rähtimân.

P/O Ruhâdâllup.

1. Pase Immeel. Tun adelih áinoo Algaad kierdâd riistâjäämmim mii peeleasest. Suu hävdidmáin tun pasottih mii häävdi vuoinjâstemsaijeen. Suu pajaspaijaanmáin tun vuoittih jäämmim já lekkih luodâ avalii elimân. Tuu kiedáid kyeđđip meddâlnohâdâm rákkásân NN.

Hiärrá, mii mätki lii vala koskâń, já tarbâšep vyeimi maŋgáid pargoid. Tondiet áánnup: "Išseed mii kavnâd noonâ ohtâvuodâ Kristusâń. Kaarbâ paloidâń já sujâlâšvuottâń. Tuárju já lohđut mii sorostâń. Adde mijjâń ääigi já vyeimi tipšod jieččâń soro. Ruokâsmit mii eellid lyetittettee mieláin já šiev uámitobdoin. Išseed, amas mij läpittid avalii ulme aargâ huoláid.

Immeel, adde mijjâń pessijái ilo já pajaspajanem tuáivu. Kuulâ mii Jesus Kristus, mii Hiärá tiet.

2. Puohváldálâš Immeel, tun jäämmim vyeittee. Tun lah adelâm rähis Algaad Jesus Kristus mii tiet riistânnavlim várás já cuvnâm suu jämimist, nuuvt et uážuččijm avalii eellim. Mij ruhâdâllâp tuu: Jurgâl muáđuidâd mii piälán. Máttát mii mušted, et mist ij lah tääbbin pisovâš aassâmsaje. Oro alda taid, kiäh murâsteh já lohđut sii sii aaibâšmist. Oro sii caggen já leehâ sijjâń tuáivu uáinuid. Išseed mii turvâstið ármusâd já eellid tááttud mield, nuuvt et ohtii uážžup puohâi oskováidâdgijn pajanið avalii elimân. Kuula mii Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá tiet.

3. Immeel, Iäččám. Skenkkii NN:n avalii ráávhud rähis Algaad Jeesus Kristus peht. Adde avalii čuovâd čuovvâd sunjin. Liččih sunjin ármulâš já adde avalii eellim. Oskolâš Hiärrá já Pestee, tun lah lonestâm suu pase já tivrâs vorâinâd. Tuálvu suu siisâ Immeel kirkesvuotân já posijdâd juávkun noomâd tiet. Äärmit meiddei mii já joodeet eellim pálgá alne, väi mii mätki nohá pyereest já peessâp vanhurskái pajaspaijaanmân. Algaad Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.
4. Lädis Immeel. Tun lah piästám palvâleijed NN eellim murrâšijn já taistâlmijn. Mij kijttep tuu áármust, mon lah čáittám sunjin já mijjân. Išseed mii kevttid tuu adelem ääigi olmânaál, nuuvt et liččijm valmâše vyelgid tääbbin, ko tun kočoh mii. Lohđut murâšteijeid. Oro torvon killáámušâin. Adde ton peeivi puáttid, kuás luomakodde piäsá láppo-jeijeevuodâ uárjivuodâst Immeel párnái rijjâvuotân já kirkesvuotân. Kuulâ rukosijdân Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.
5. Immeel, tun lah asâttâm eellimsân raajijd. Ohtuu tun tiädáh, mii lii peivijdân meerri. Mij kijttep tuu NN elimist, mon lah tuálvum loopâ räi.

Hiärrá, tun uaináh, et aibâšem tiävdá mielâidân. Oro mii alda já suu, kiäm lah kočcom meddâl. Oro lavhijdân caggen soro pálgá alne. Adde mijjân luáttamuš toos, et uážžup tust iše já vyeimi puáttee peivijd.

Pase Immeel. Rähisvuottâd lii kievrâb ko jäämmim. Kijtto tast, et adelih Jeesus mijjân Pesten já sudoidân sovâttâssân. Išseed mii turvâstid addâgâsânaddelmân. Adde mijjân tom ráávhu, mii mana puoh ibárdâs paajaapel. Kiddii váimuidân

sánásâd. Joodeet mii avalii eellim luodâ alne. Kuulâ rukosân Jesus Kristus, mii Hiärá tiet.

6.

Ennuv kierdâm ulmuu sivneddijin.

Immeel, almalâš Eeči. Tun sihoh konnjâlijd meddâl jieijâd omij čoolmijn. Tun tuubdah NN eellim já puoh taid killáámušâid, maid sun lii feerim. Adde sunjin jieijâd kuvlân avalii ráávhu já vuoinjâstâs. Siho konnjâlijd meddâl suu čoolmijn. Tun tuubdah taid-uv koččâmušâid, moh iä lah uážžum vástâdâs. Máttát mii pääccid puoh nodijdângijn tuu haaldun já kyeddid kyeimi kuáimán noodijd. Joodeet mii ton luodâ alne, kote tuálvu tuu kuuvl alme kirkesvuotân. Taam áannup Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá tiet.

7.

Fakkist jáámmám ulmuu sivneddijin

Puohváldálâš Immeel. Lep ovdâstâd hiämáskâm epke ibbeerd, mii lii tábáhtum. Tun tuubdah atâštâsân já tiädâh, maid tarbâšep. Adde mii Pestee kierdâm, jäämmim já pajaspajanem leđe mijjân torvon, tuoivân já lohđuttâssân. Adde mijjân vyeimi NN fakkist puáttám jäämmim oovdâst. Kijttep tuu puoh tast pyereest, mon uážuim suu peht. Mij kyedđip suu tuu kiedáid já ruhâdâllâp: Oro alda omâháid sii sooroost. Adde mii kuáhtáđ kyeimi kuáimán tuu kuvlân almeest. Kuulâ mii rähis Algaad, Jesus Kristus tiet.

8.

Viehâvääldi uhre sivneddijin.

Lädis Immeel. Tun uáinâh tuskijdân já murrâšijdân. Oro miigijn já tipšo pohčâsân. Lohđut mii mieldioromijnâd. Adde vyeimi eellid já killáđ soro. Išseed mii tuu rähisvuotân lyettimáin vyeittiđ vaje já adeliđ addâgâs. Kijtto, et kuulah já

iberdah mii čuárvum. Mij tåttup adelið puoh toske, počis tobdoi, kierdâm já ubâ elimân tuu kiedáid. Skeŋkkii NN:n avalii ráávhu. Adde mijjân ráávhud já eellimsân tárguttâs. Kuulâ mii rähis Algaad, Jesus Kristus tiet.

9.

Jiešsorme toohâm ulmuu sivneddijin.

Ármulâš Immeel. Murrâšân kienjälvuodâst mij ruhâdâllâp tuu. Oro toskestân alda mii. Tuše tun tuubdah NN eellim já jäämmim. Oskop tuu áarmud suáján. Tun tiädáh, mon lussâd eellim puáhtá leđe. Tun tuubdah mii siskâldâs já jurduid. Kyedi mii sorostân. Adde mijjân ráávhud, mii lii puoh ibârdâs paajaabeln. Mij turvâstep Jesusâni Kristusâni, mii Pestei.

10.

Jämmen šoddâm párnáá sivneddijin.

Ármulâš Immeel. Mij ep ibbeerd, mondiet taat uccâ párnáš ij uážžum pääccid eellid mii koskâvuotân. Oskop kuittâg, et sun lii tuu já enjâlijdâd kuvlân torvoost. Halijdep lyeštid suu iäčálâš askasâd lyettimáin Jesus lonâstâspaargon. Oro alda NN já NN (vanhimij noomah), ubâ perruu, äijih já ááhu já puohâid suu omâhâid sii sooroost. Lohđut sii, ko vädis koččâmušah tevdih sii mielâ. Adde vyeimi puáttee peivijd. Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus tiet.

11.

Uccâ párnáá sivneddijin.

Ármulâš Immeel. Lep ovdâstâd uccâ NN kisto paaldâst. Tun tiädáh, mon vaigâd mist lii soro, pettâšume já kuárusvuodâ tobdoi kooskâst. Oro mii alda já varjâl, amas mij šoddâd hogâttâsân tuu hilgod. Tipšo rähisvuodâinâd mii já povčâsteijee havijdân. Mij kijtsep tuu tast, et uážuim eellið NN:áin

uánihis puudâ. Kijtto suu elimist. Kijtto ton pyereest, maid lahadelâm mijjân pohčâs já killáámuš-uv ääigi. Išseed mii luovâttid taam párnáá tuu haaldun. Vääldi suu askasâd já tuálvu alme pááikán. Joodeet mii puohâid ohtii tohon Jeesus Kristus, rähis Algaad tiet.

12.

Päärnî sivneddijñ.

Rähis almalâš Eeči. Muurâš tiävdá váimuidânn kisto kuvlân. Tun adelih suu mijjân, tun valdih suu jieijâd kuuvl. Kijtto tast, et uážuim toollâd suu koskâvuodâstânn suu uánihis eellimáigáá. Mij tiettip, et sun lii eŋgâlijdâd kuvlân šiev torvoost. Máttát mii lyettid tunjin. Oro NN já NN (vanhimij noomah), ubâ perruu, äijih já ááhu já puohâi murâšteiei torvon. Adde sijjân vyeimi killâd lusis soro. Joodeet mii puohâid alme pááikán Pesten Jeesus Kristus peht.

13.

Nuorâ sivneddijñ.

Immeel, ep ibbeerd, mondiet NN eellim paasij näävt uánihâžzân. Eellim láppojeijeevuotâ lii orostittám mii. Soroost táttup lyettid tunjin já ruhâdâllâp: oro mieldi mii aaibâšmist. Máttát mii jurdâčcid, et meiddei nuorâ eellim lii oles eellim já tun adelah toos tárguttâs. Mij kijttep puoh pyereest já muččâdist, maid uážuim sust. Mij alestep tuu pase kaastâ läähjist, kijttep ármustâd, mii addel mijjân torvo já kuáddá rasta jäämmim rääji. Taan tuáivust kyeđđip suu tuu kiedáid. Mij turvâstep Jeesusânn Kristusânn, kote lii pajaspajanem já eellim.

14.

Puárisulmuu sivneddijn.

Lädis Immeel. Lah adelâm NN:n kuhes eellim já koččom suu meddâl ääigi vaaivijn. Adde sunjin avalii vuoinjâstâs. Mij kijtep tuu puoh ton pyereest, maid uážuim suu peht. Išseed mii huksid elimân sáánáád toorvon já uuccâd tom, mii lii pyeri, rievtisnáál já pištevâš. Išseed mii turvâstið ármusâd já eellid táátud mield, nuuvt et ohtii peessâp tuu kuuvl já uážžup kuáhtâd aldemuidâr já tuu alme pääihist. Kuulâ mii Algaad Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.

15.

Puárisulmuu sivneddijn.

Immeel, Iäččám. Tun adelih NN:n kuhes eellim. Lah koččom meddâl laddâm valje. Vääldi suu jieijâd vuoinjâstâsân. Mij kijtep tuu tast, et lah juáhám sunjin lahjijdâd taan já puáttee eellim várás. Kijtto, et uážuim tubdâd suin ohtâvuodâ, mii lii ulâttâm suhâpuolvâi čoodâ. Adde mii oppâd tubdâd tast, mii lâi suu elimist mučâd já árvulâš. Išseed mii oskoost já tuáivust jotteed luodâ, mii tuálvu avalii ráávhun já kirkesvuotân. Kijtto alme pääihist, kost suhâpuolvah uážžuh kuáhtâd. Kuulâ mii Algaad Jeesus Kristus, mii Hiärá tiet.

S Aamen.

---

12. Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienâñ.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puáđus tuu väldikodde.

Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjâñ onnáá peeivi mii jyehipiäivâlii leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,
 nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,
 kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsân,
 mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.

Aamen.

IV Lopâttâs

---

13. Sivnádâs

P Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.
 Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
 já liävus tijjân ármulâš.
 Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
 já adelus tijjân ráávhu.
 Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

14. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ já/teikâ čuojâñâsmuusik.

15. Rukkoos häävdi kuvlâń

Rukkoos puáhtá celkkiđ meiddei háávdán lyeštîm maŋa.

P Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel, almalâš Eeči. Tun adelih
     ainoo Algaad killáđ riistâjäämmim mii peeleaseest.
     Sun hävdidui, já näävt tun pasottih mii-uv häävdi
     vuoinjâstemsaijeen. Mij ruhâdâllâp: Vaalmâšt Pase

Jiegâinâd váimuidân suu aassâmsaijeen, nuuvt et sun pisoččij mist já mij sust. Adde mii riistâ já vääivi maņa peessâd ráávhun já pajaniđ majemuu peeivi avalii elimân. Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá peht.

2. Rähis almalâš Eeči. Oskop NN tuu kiedáid. Lyeštip suu rummâš háávdán vyerdiđ pajaspajanem já uđdâ sivnedem iideed. Pestem jaamij já hävdidui, já näävt tun pasottih mii-uv häävdi vuoinjâstem-saijeen. Tun cuvnih suu jämimist, vuoittih jäämmim já lekkih alme oskováid.

Jesus Kristus, mii Pestee. Tunjin mii pajedep jieččân kejâstuv. Äärmit mii já adde mijjân tuáivu, mii iälá. Tuálvu mii pajaspaijaanmân já avalii elimân.

3. Almalâš Eeči, išseed mii mušted, et Algaad vuoinjâst häävdist. Adde mii-uv jämimân maņa vuoinjâstiđ torvolávt já vyerdiđ uđdâ eellim. Vääldi mist palo meddâl já máttát mii lyettiđ toos, et Jesus tiet uážžup jäämmim já häävdi peht peessâd almalii väldikoddásâd. Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus, mii Hiärá tiet.

S Aamen.

16. Háávdán lyeštim

Kisto luáštoo háávdán. Kisto lyeštidijن puáhtá lávlud saalmâ.

Sivnádâssäänih

Pappâ ciälkká sivnádâssaanijd, jis toh iä lah celkkum ovdil pittáást 12. Ko kukáh láá luoštum häävdi oolâ, puáhtá lávlud saalmâ.

**EHIDÂS PYECCEE
KUVLÂN**

Ehidâs vietidijn pyeccee kuvlân meiddei eres mieldiorroid adeluvvoo ehidâs, jis sij tom halijdeh.

Ehidâspiergâseh piäijojeh vielgis liijnijn lovdum peevedi oolâ. Peevedi oolâ puáhtá piejjâd meiddei riistâ teikâ krusifiiksi já cokkiitti d kinttâl.

Myenster rukosijd já teevstâid puáhtá kevtti d meiddei ehidâsimmeelpalvâlus vietidijn pyecceiviäsust teikâ puárrásijviäsust.

I Laiðiittâs

---

1. Algâsalmâ

---

2. Álgusivnâdâs

Sivnâdâs já vuárutiertvâttâs puáhtá lávlu d teikâ luuhâd.

Sivnâdâs

P Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen, aamen, aamen.

Vuárutiertvâttâs

P Hiärrâ liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggâin.

3. Laiðiittâssäänih

Laiðiittâssaanijd puáhtá rähti d meiddei rijjaht.

P Hiärrám Jeesus Kristus lii ettâm: "Kost kyevtis teikâ kuulmâs láá čokkânâm muu noomâst, tobbeen mun lam sii kooskâst." (Matt. 18: 20) Mij lyettip tääl-uv suu mieldioromân. Sun äärmit mii, ko tubdâstep sudoidâ. Sun lii oskolâš já vanhurskes. Sun addel suddoid addâgâs já putteest puoh verivuodâst. Moonâ ruokkâdâvt Hiära oovdâ, tuubdâst sudoidâd já ruhâdâl sust addâgâsadelem.

4. Rippâ

Sudotubdâstâs

Ripâtettetee olmoos puáhtá tubdâstið sudoidis jiejjâs sanijgijn. Puáhtá kevttið meiddei mottoom čuávvuvâš sudotubdâstâsâin. Riipâ vuástaväldee puáhtá luuhâð sudotubdâstâs ripâtettetee ulmuin teikâ suu peeleet.

1. Immeel, almalâš Iäččám.

Lam suddodâm tuu vuástá
jurduigijn já sanijgijn, tavoigijn já kuáridemijgijn.
Eromâšávt tubdâstâm, et lam --.
Tot tiäddá muu uámitobdo.
Tun uainâh meiddei taid suddoid, maid jieškin jiem tiede.
Kaadâm puoh taam já ruhâdâlâm:
ličcih munjin ármugâs. Adde sudoidân addâgâs
rähis Algaad Jeesus Kristus tiet.

2. Hiärrá, tun lah läädis, mušte muu,

čääiti avalii pyerivuodâd.

Ele mušte sudoidân,
ele paas tavoidân!

Tun, kote lah oskolâš já pyeri,
ele vajáldit muu!

3. Kienjâlvuodâst mun čuárvum tuu, Hiärrá.

Hiärrá, kuulâ muu jienâ.

Vákšojus tuu peeljih muu rukkoos.

Jis tun Hiärrá, anah mielâstâd suddoid,
Hiärrá, kii talle killâá?

Mut tust lii ármu, tun adelah addâgâs,
et mij iäláččijm tuu paaloost.

Tondiet, Immeel,
ličcih munjin ármugâs pyerivuodâstâd.
Poosâ muu putasin rikkomušâstân

já adde jurrâmâšân addâgâs.
 Tuu vuástá lam rikkom,
 lam porgâm tuu táátu vuástá.
 Jurgâl kejâstuvâd meddâl muu suddoin
 já siho must puoh paas tavidâ.
 Immeel, sivned munjin putes vááimu
 já udâsmit muu, adde vievsâs jiegâ.

4. Ármugâs Immeel.

Tubdâstâm ovdâstâd,
 et suddo lii čoonnâm muu,
 jiemge pyevti pestid jieččân.
 Lam rikkom tuu pase táátu vuástá
 já tuástum pákkumijdâd sivnâdâs.
 Tun uainâh puoh vere,
 tom–uv, maid jieš jiem uáini.
 Äärmit muu Algaad Jeesus Kristus tiet.

5. Oo tun puoh ármulumos,

riistânnävlejum Hiärrá Jeesus Kristus.
 Ärmit muu, váiváás suddogâs,
 já keejâst muu piälán lädisvuodâd čolmiggijn,
 tego tun keččih Piätárâ, ko sun lâi kiäldám tuu,
 já tego tun keččih suddogâs nisonâñ fariseus visteest
 já riävárâñ riistâmuorâst.

Adde munjin pase áármud,
 et mun tego Piättár čiäruččim sudoidâ,
 tego suddogâs nissoon tuu váimustâñ rähističčim
 já riävárâin uážuččáim kejâdið pase muáđuidâd
 almeest nuvâhánnáá.

6. Rähis almalâš Eeči.

Tun uáináh muu já ubâ elimân.
 Lam hiäju já vaibâm.
 Muu eellim lii lamaš vájugâs.
 Lam porgâm puástuvaljiimijd,
 vájáldâttâm mañgii rákkásumos ulmuid
 já tovâttâm pohčâs olssân já iärrásáid.
 Puádám ovdâsâd tagarin ko lam.
 Jeesus rähisvuodâ tiet luátám toos,
 et tun vááldáh muu vuástá.
 Immeel, mušte muu lädisvuodâstâd.

Sudopestim

1.

P Hiärrám Jeesus Kristus lii ettâm máttááttâspárnaídís:
 ”Kiäs tij addelvetted suddoid addâgâs,
 sunjin toh láá addâgâsadelum.”

Taan pákkum mield Jeesus Kristus palvâleijen kulluuttâm,
 et tuu sudoh adeluvvojeh tunjin addâgâs
 Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

2.

P Jeesus iätá:

”Ustevâm, oro torvolaš mieláin,
 tuu sudoh láá adelum addâgâs.”

[Suu palvâleijen ciälhám tunjin taan sudopestim
 Eeji já (+) Alge já Pase Jiegâ noomân.]

3.

P ”Hiärrá lii alda taid, kiäin lii cuovkkânâm váimu,
 sun piälušt taid, kiäin lii morrum mielâ.”

Jeesus Kristus palvâleijen nanodâm tunjin,
et Immeel addel ármustis puoh tuu suddoid addâgâs.

4.

P Puohváldálâš Immeel adelus mijjân sudoidân addâgâs
já läiðejus mii avalâš elimân.

S Aamen.

5. Rukkoos

Rukkoosavžuuttâs maŋa puáhtá leđe uánihis, joskis rukkoos.

O Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel, rähis almalâš Eeči. Tun tuubdah hiäjuvuodâidân. Tuše tun puávtâh piäluštiđ mii. Nanosmit iäláskittee Jiegâinâd NN, nuuvt et sun luátáčcij tunjin meiddei ataštâsâst. Kijtto tast, et uážžup pääccid tuu kiedáid torvolâš mielâin. Kuulâ mii Algaad Jeesus Kristus noomâst.
2. Pestem Jeesus Kristus. Kijtto addâgâsaddelmistâd. Adde NN:n vyeimi jyehi peeivi turvâstid ármusâd já pyerivuotâsâd. Išseed suu jotteed tuu kiäinu sánásâd já lopâdâsâidâd lyettimâin. Oro suu caggen vädisvuodâin já killáámušâi ääigi. Čuovâ suu Pase Jiegâinâd. Kiddii suu ain nanosubbooh olssâd. Taam mij áannup áarmud já lädisvuodâd tiet.
3. Hiärrám Jeesus Kristus, tun Immeel Alge. Kijtto tast, et jodáh paldâstân já lah muu caggen hiäjuvuodâstân. Oro torvonâr já varjâl muu.

S Aamen.

II Sääni

---

6. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin.

Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevstâid.

Ps. 73: 23–26

Mun uážum ain orroodâ tuu kuvlân,
tun tolliih kiedâstân
Tun jodettah muu táátud mield,
já loopâst tun pajedah muu kunnei.
Almeest must lah tun,
tun lah áinoo torvon eennâm alne.
Veik rummâšân já siällun silo,
Immeel lii källen, muu uási avalávt.

Jes. 43: 1–3

Näävt iätá Hiärrá, kote tuu sivnedij:
- Ele poolâ. Mun lam lonestâm tuu.
Mun lam tuu noomâ mield koččom,
tun lah muu.
Ko jodâh čaasij čoodâ, mun lam tuin,
ko viirdij rasta, toh iä tuálvu tuu fárustis,
ko lavkkiih tuulâ čoodâ, tun jieh pyele
ige tullânuovčâ tuu puáldi.
Mun, Hiärrá, lam Imelâd.
Mun, Israel Pase, lam tuu piälušteijee.

Hepr. 4: 14–16

Tastko mist lii stuorrâ ollâpappâ, kote lii jottáám olmij
čoodâ, Jeesus, Immeel Alge, pissoop taan tubdâs-
tâsâst. Mii ollâpappâhân jis kii puáhtá iberdiđ vááiju-

vuodâidân, tastko suu láá keččálâddâm siämmáánáál ko mij-uv šoddâp keččálâddâm vuálá; sun tuše ij juur-râm suudon. Lävkkejop tondiet ruokkâdávt áármu väldičokkámsaje oovdân, nuvt et uážuččijm áármu já lädisvuodâ, kavnâččijm iše talle ko tom tarbâšep.

Matt. 11: 27–30

Jeesus iätá:

”Puoh lii Iäččám adelâm muu haaldun. Alge ij tuubdâ kihheen eres ko Eeči ige Eeji kihheen eres ko Alge já tot, kiäs Alge táttu suu almottiđ. Puáttiđ muu kuuvl, puoh tij, kiäh leppedđ porgâmist já noodijn sillum. Mun adelâm tijjân vuoinjâstâs. Väldidđ muu kuáddámuš ärdeidâd oolâ já keččâđ muu: mun lam váimustân läädis já vyeligâš. Näävt tii siälu kávná vuoinjâstâs. Muu kuáddámuš lii pyeri kyeddiđ, já muu kyermi lii keppis.”

7. Saahâ

---

8. Oskotubdâstâs

Oskotubdâstâs ciälkkoo oovtâ jienâñ.

S Mun oskom Imelân,
Iäčán, Puohváldálâžân,
alme já eennâm sivnedejei,

já Jeesusân Kristusân,
Immeel áinoo Aalgan, mii Hiärán,
kote šohâniij Pase Jiegâst,
šoodâi nieidâ Máárjást,
kierdâi Pontius Pilatus ääigi,

riistânnävlejui, jaamij já hävdidui,
 lavkkij vuálus tuonâ väldikoodán,
 pajanij kuálmád peeivi jämmei kooskâst,
 lavkkij pajas olmijd,
 čokkáá Immeel, Eeji, Puohváldálíi uálgispeln
 já kalga tobbeen puáttid tuommid elleid já jämmeid,
 já Pase Jiegân,
 pase, ohtsii servikode,
 poosij ohtâvuodâ,
 sudoi addâgâsadelem,
 rummâš pajaspajanem
 já nuvâhánnáá eellim.

9. Ohtâsâš ovdârukkoos

Rukkoos puáhtá ráhtið meiddei rijjâht.

1. Ellee, puohváldálâš Immeel, tuu mij čuárvup išseen. Kuulâ mii ármustâd.

Mij ruhâdâllâp kirhood peeleasest päikkikuávlustâń já jyehi saajeest.

Mij ruhâdâllâp mii aalmug já ubâ maailm peeleasest. Mij kijttep tuu perrust já puoh mii aldemuin. Tun, kote tuubdah mii iloid já huolâid, sivned mii.

Mušte puoh pyecceid. Mušte meiddei taid, kiäh killájeh ohtuuvuodâst já torvottesvuodâst. Ruhâdâllâp toi peeleasest, kiäid teddih ruttâvänivuotâ teikâ eellim ulmettesvuotâ, lusis pargonuáđih teikâ par-gottesvuodâ nuáđi. Mušte taid, kiäh láá alda jäämmim.

Mij kyeđđip jieččân, kyeimi kuáimán já ubâ elimân tuu haaldun.

2. Puohváldálâš Eeči. Kyeddip ovdâsâd joskis rukosist jieččân, kyeimi kuáimán já ohtsâš ašijdân:

–Ruhâdâllâp kirkkon já servikoddán peeleasest.

(joskâdvuotâ)

– Ruhâdâllâp enâmân já almugân peeleasest.

(joskâdvuotâ)

– Ruhâdâllâp jieččân perruu já aldemui peeleasest.

(joskâdvuotâ)

– Ruhâdâllâp pyeccei, killájeijee já jämmee aldemuidân peeleasest.

(joskâdvuotâ)

Puohváldálâš Eeči. Kijtto tast, et kuulah ánumâń. Alestâs liävus tunjin tääl já nuvâhánnáá.

S Aamen.

III Ehidâs

---

10. Uhresalmâ

Saalmâ ääigi läjiduvvoo ehidâspevdi. Uhresalmâ puáhtá leđe ovdâmerkkân salmâ 41, 42 teikâ 50. Saalmâ saajeest puáhtá leđe joskis smietâdem.

11. Ehidâsrukkoos

Rukkoos já asâttâssäänih

Rukkoos puáhtá älgid avžuumáin: Kijtup Hiärá, mii Immeel.

L Pase Immeel, tun rähistah puoh ulmuid.

Tondiet vuolgâttih Jeesus mii kuuvl.

Sun pyeredij pyecceid, uusâi lappum ulmuid já oonij
 juáhháást huolâ,
 kii poodij suu kuuvl.

Sun rähistij mii loopâ räi já adelij elimis mii peeleteest.

*Mii Hiärrá Jeesus Kristus, ton iijâ, kuás sun kävildui,
 vaaldij leeibi, sivnedij (+), toijâlij
 já adelij tom máttááttâspárnaidis já eedâi:
 Väldidj já puurrâd, taat lii muu riuumâš,
 kote adeluvvoo tii oovdâst.
 Porgâd tom muu mušton.*

*Siämmáánáál sun vaaldij kaalhâ, kijitij (+) já eedâi:
 Väldidj já juuhâd täst, tij puohah.
 Taat kalkkâ lii uddâ litto muu voorâst,
 kote kulgâttuvvoo tii oovdâst
 sudoi addâgâsadelem tiet.
 Nuuvt távjá ko tast juhâvetted,
 porgâd tom muu mušton.*

Rähis almalâš Eeči.

Mij ilodep tast,
 maid Algaad lii porgâm mijjân mii piäluštem tiet.
 Mij kijttep tuu tast,
 et kuáhtáp Jeesus Kristus taan mállásist.
 Sivned mii Pase Jiegâinâd.
 Suovâ mii puohâid ohtii alestid tuu
 almalâš väldikodestâd.

Suu peht, suin já sust
 kulá tunjin, puohváldálâš Eeči,
 Pase Jiegâ ohtâvuodâst
 kunnee já kirkesvuotâ ain já nuvâhánnáá.

S Aamen.

12. Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.
 Pasottum liävus tuu nommâ.
 Puáđus tuu väldikodde.
 Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.
 Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäivâlii leeibi.
 Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,
 nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,
 kiäh láá mii vuástá rikkom.
 Já ele joodeet mii kivsâdâsân,
 mut peesti mii paast.
 Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.
 Aamen.

13. Hiärá ráávhu

Hiärá ráávhu puáhtá lávluđ teikâ celkkiđ.

L Hiärá ráávhu liävus tiigijn.
S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

14. Immeel Lääbis

S Imelan Lääbis tun, kote kuádáh maailm puoh
 suddoid,
 äärmit tääl mii-uv.

Imelan Lääbis tun, kote kuádáh maailm puoh
suddoid,
äärmít tääl mii-uv.

Imelan Lääbis tun, kote kuádáh maailm puoh
suddoid,
adde mijjân ráávhu.

15. Ehidâs viettim

Leeibi jyevidijyn iättoo:

[Mii Hiärá Jeesus] Kristus ruumâš, tuu oovdâst adelum.

Kaalhâ jyevidijyn iättoo:

[Mii Hiärá Jeesus] Kristus vorrâ, tuu oovdâst kulgâttum.

Loppâsäänih

L Mij lep váldám vuástá Hiärá Jeesus Kristus.

Sun varjâlus mii avalâš elimân.

S Aamen.

TEIKÂ

L Mii Hiärá Jeesus Kristus ruumâš já vorrâ
čiävus puoh mii jiegâ, siälu já rummâš [, puoh háámán,]
avalâš elimân.

S Aamen.

16. Kijtosrukkoos

L Ruhâdâllup.

1. Aaleest Hiärá, muu siälu,
já puoh, mii must lii,
aaleest suu pase noomâ.

Aaleest Hiärá, muu siälu,
ele vájáldât, maid puorijd sun lii tunjin porgâm.
Sun addel addâgâs puoh sudoidân
já pyereed puoh puácuvuodâidân.
Sun luáštá muu jäämmim čáárvást
já kruvnáá muu ármoin já rähisvuodáin.
Imelâm já Iäččám.
Mij kijttep tuu,
et lah pase ehidâssáin piemmâm mii.
Nanosmit mist osko, tuáivu já kierdâvâšvuodâ.
Kijtto, et uážžup hiäijun orrood tuu alda.
Issheed mii cuápcud elimist já jämimist tuu uámmin.
Kuulâ mii Algaad Jeesus Kristus peht.

2. Almalâš Eeči, mij kijttep tuu ehidâs läähjist,
moin nanosmitáh oskoon tunjin.
Labde mii rähisvuodâst kyeimi kuáimásân
já siäilut mist avalii eellim tuáivu.
Kuulâ rukosân Algaad Jeesus Kristus tiet.

S Aamen.

IV Lopâttâs

---

17. Sivnádâs

P Sivnedus tii puohváldálâš já ármulâš Immeel,
Eeči já + Alge já Pase Jieggâ.

S Aamen.

TEIKÂ

P Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.
Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
já liävus tijjân ármulâš.
Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
já adelus tijjân ráávhu.
Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

---

18. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe ovdâmerkkân salmâ 56, 59, 60 teikâ 61.

RUKKOOSPUUDÂ
RÁÁHTUS

Rukkoospuudâi ráhtus puáhtá kevttið heiviitmán. Rukkoospuudâ puáhtá stivrið pappâ, eres servikoddepargee teikâ servikoddálâš.

Vielgis lijnijn lovdum peeaudi oolâ puáhtá pieijâd meiddei riistâ teikâ krusifiaksi já cokkiittid kinttâl.

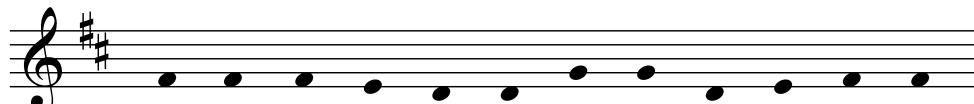
1. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik.

2. Laiđiittâs

Álgusivnádâs

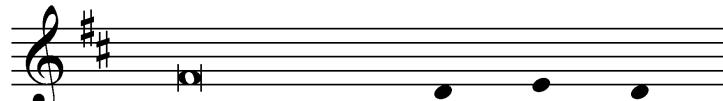
Álgusivnádâs puáhtá lávlud teikâ luuhâd.

P/O Ee - ji já + Al - ge já Pa - se Jie - gâ noo-mân.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

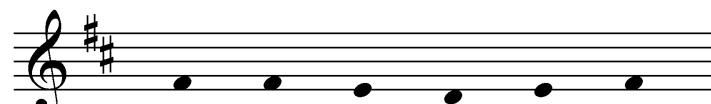

P/O Mii išedeijee lii Hiär - rá,

S sun, kote lii sivnedâm al - me já een - nâm.

TEIKÂ

P/O Hiär - rá liä - vus tii - gjin.

S Nuuvt še liä - vus sun tuu - uv jieg - gáin.

Laiđiittâssäänih

3. Psalmâ

Puáhtá kevttiđ rukkoospuudâ fáadá teikâ kirkkoive äigipuudâ miäldásijd telkâ eres psalmâid.

Psaalmâ saajeest puáhtá lávlud saalmâ.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâđ. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmâ labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttiđ salmâveerstâ 60:8. Uccâ kunnee kuáđđoo meddâl västuääigi, 5. västuääigi pasepeeivi rääjist.

4. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevstâid.

Lohhee almoot ráámmátpitá.

5. Vástadâs

Vástadâssân puáhtá leđe salmâ, psalmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik teikâ joskis smietâdem.

Eenâb ko oovtâ teevstâ luvâdijn ráámmátluuhâm já västâdâs pyehtiv leđe vuártuttuvâi.

6. Saahâ

7. Salmâ

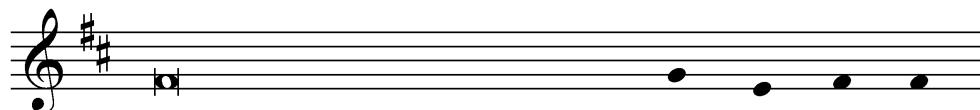
Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik.

8. Ruhâdâspuddâ

Vuárurukkoos

P/O Alestum lah tun, Hiär - rá, mii Im - meel!

S Tuu lii puoh, mii lii almeest já een-nâm al - ne.

P/O Sivnedum liävus Hiärá nom - mā tääl já ain.

S Škájus Hiärá noo - mā a - les - tâs!

Sivnedem

Kiävttojeh rukkoospuudâ fáadán lobdâseijee sivnedemsäänih teikâ sivnedemrukkoos.

Rukkoos

Kiävttoo rukkoospuudâ fáadán lobdâseijee rukkoos. Rukkoos puáhtá rähtið meiddei rijjhâht.

S Aamen.

Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puádus tuu väldikodde.

Šados tuu táttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäivâlii leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,

kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsân,

mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.

Aamen.

---

9. Salmâ

---

10. Sivnádâs

P/O Sivnedus tii puohváldálâš já ármulâš Im - meel,
 Ee - ji já (+) Al - ge já Pa - se Jieg - gâ.

S Aamen.

TEIKÂ

P/O Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
 já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
 já adelus tijjân ráávhu.

Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

11. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojânnâsmuusik

PÄÄIHI SIVNEDEM

Rukkoospuudâ stivree pappâ, eres servikoddepargee teikâ servikoddálâš.
Vielgis liijnij lovdum peeaudi oolâ puáhtá pieijâd meiddei riistâ teikâ krusifiksi já cokkiittið kinttâl.

Päähi sivnedem puáhtá merkkið vihkâ- teikâ peerâráámmáttân.

1. Salmâ

Salmâ puáhtá kevttið ovdâmerkkân saalmâ 72 teikâ 76. Saalmâ saajeest puáhtá lede eres muusik.

2. Laiðiittâs

Álgusivnâdâs

Álgusivnâdâs puáhtá lávlud teikâ luuhâd.

P/O Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

P Mii išedeijee lii Hiärrá,

S sun, kote lii sivnedâm alme já eennâm.

TEIKÂ

P/O Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

Laiðiittâssäänih

Laiðiittâssaanijd puáhtá rähtið meiddei rijjâht.

P/O Rähis ristâliih. Immeel lii sivnedâm puoh pyerrin, já mij uážzup väldid suu läähji kuijen vuástâ. Sun lii adelâm tunnui [NN ja NN], taan päähi já puoh taarbâšlii ton várás. Onne mij kijtep Immeel, puoh lahjij adeleijee, já kuullâp suu sääni. Áánnup suu sivnâdâs taan pááikán já puohháid, kiäh tääbbin ääsih já kolliistâlleh.

TEIKÂ

P/O Rähis ristâliih. Päikki lii mijjân Immeel stuorrâ lähji. Päähihist mij halijdep eellið torvolávt já tuhhiittum olmožin. Mii Pestee puáhtá mieldioromijnis mii tarbâšem vuoinjâstâs já addâgâsadeleijee mielâ. Servideijeidis-uv sun ávžoo tuáivuttid ráávhus puoh paihijd. Onne mij kijttep taan päähihist já sivnedep tom. Pestem avžuuttâs mield ettâp: 'Ráávhu taan pááikán.' (Luuk. 10: 5)

3. Psalmâ

Puáhtá kevttið meiddei kirkkoive äigipuudâ miäldásijd teikâ eres psalmâid.

Psaalmâ saajeest puáhtá lávluð saalmâ.

Psaalmâ puáhtá lávluð teikâ luuhâd. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmân labdo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttið salmâveerstâ: 60: 8. Uccâ kunnee kuáđdo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Tot, kote áásá Alemuu syejeest
 já ijâstâl Puohváldálî suoivust, iätá näävt:
 "Tun, Hiärrá, lah lannaam já torvopáikkám,
 Imelâm, tunjin mun turvâstâm."
 Hiärrá lebbee suájáidis tuu oolâ,
 já tun lah torvoost tai vyelni.
 Suu oskolâšvuotâ lii tunjin muvrâ já kolbâ.
 Torvonâd lii Hiärrá,
 páikkâd lii Alemuu syejeest.
 Ps. 91: 1–2, 4, 9

TEIKÂ

Illood, eennâm! Pajedið ávučuárvum Hiärán!
 Palvâlid suu ilodin,
 puáttið suu oovdân ávudin.
 Tiettið, et Hiärrá lii Immeel.

Sun lii mii sivnedâm, já suu mij lep,
suu aalmug, suu kuáttum saavzah.

Puáttid suu äidiuvssáid kijten,
suu ovdâšiljoid alestâs láávlun.

Kijtted suu, alestid suu noomâ.

Pyeri lii Hiärrá!

Avalávt pištá suu ármu,
suu oskolâšvuotâ puolvâst puolvân.

Ps. 100

TEIKÂ

Jis Hiärrá ij táalu huksii,
tušij tiet uáinih huksejeijeeh vääivi.

Jis Hiärrá ij kaavpug vahtii,
tušij tiet vahtâ kocá.

Tušij tiet tij paijaanvetted tooláá,
tušij tiet kocevetted manjedân
já ruhnovetted liäbâd tiet.

Siämmáánáál Hiärrá addel jieijâs oomijd,
veik sij uádáččii.

Ps. 127:1–2

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiärdoo

4. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin.

Puáhtá kevttið meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevstâid.

Lohhee almoot ráámmátpitá.

Fil. 4: 4–7

Ilodid ain Hiärást! Eedâm vala ohtii: ilodid! Puádus tii lädisvuotâ puohâi ulmui tiätun. Hiärrá lii jo alda. Elled huolât masten, mut pyehtið ain tom, maid taarbâšvetted, ruhâdâlmâin, ánumâin já kijtemâin Immeel tiätun. Talle Immeel ráávhu, mii lii puoh ibárdâs paajaabeln, varjâl váimuidâd já jurduidâd, nuuvt et pisovetted Kristusist Jeesusist.

Kol. 3: 12–17

Tij, kiäh lepped Immeel väljejum ulmuuh, paseh já sunjin rákkáseh, kárvudâttâd tääl váimulii ärmittetteevuotân, ustevlâšvuotân, vyeligâšvuotân, lädisvuotân já kierdâvâšvuotân. Anneed huolâ, et piergiivetted koskânâd, adelid kyeimi kuáimásâd addâgâs, veik tist ličij-uv aggâ läittimân. Tego Hiärrá lii adelâm tijjân addâgâs, nuuvt adelid tij-uv. Mut puoh ruvnân puádus rähisvuotâ, tastko tot taha puoh tievâslâžžân. Haldâšus váimuinâd Kristus ráávhu, moos tij lepped oovtâ já siämmâá rummâš jesânin kučcum. Kolgâvetted meid leđe kijtteváah. Adelið Kristus sääni aassâd valjeeht koskâvuodâstâd. Máttááttid já ravvid kyeimi kuáimâd puoh vijsesvuodâin já lávlud kijttevâš mielâin Imelân psalmâid, alestâssaalmâid já jiegâlâš lavluid. Maid porgâvetted-uv, sanijgijn teikâ tavoigijn, porgâd puoh Hiära Jeesus noomâst, kijten suu peht Immeel, mii Eeji.

Hepr. 13: 2

Elled vajáldit čäittiđ kuásutteijeevuodâ, tastko motomeh láá ijjâsaje falâdijnis šoddâm faallâđ ijjâsaje engâláid.

Luuk. 19: 1–10

Jeesus poodij Jerikon já juudij kaavpug čoodâ. Tobbeen aasâi almai, kiän nommâ lâi Sakkeus. Sun lâi publikaanij njunošalmai já čuuvtij riges. Sun halijdij uáiniđ, mii almaid Jeesus lâi, mut ij uccevuodâs tiet olláám kuovlâđ olmooš-juávhu tyehin. Nuuvtpâ sun kaačâi mottoom mádhâá ovdâskulij já kuárjui mecciviigunmuorân, väi uaináččij Jeesus, kote lâi puátimin ton luodâ mield. Mut ko Jeesus poodij ton sajan, sun keejâi pajas já eedâi: "Sakkeus, puádi huápush vuálus. Onne must lii meeri lede kyessin tuu päähist."

Sakkeus poodij huápush vuálus já vaaldij ilodin Jeesus kyessinis. Ko ulmuuh oinii taam, sij etti huánášin: "Suddogâs almaa táalu sun vaaldij kyessiviäsunis." Mut Sakkeus eedâi Hiärán puohâi kulâdijn: "Hiärrá, näävt mun poorgâm: pele jieččân omâduvvâst adelâm kiehvijd, já kiäst lam liijkás ennuv kiškom, toos máávsám neeljikiärdásávt maassâđ." Tom kulâdijnis Jeesus eedâi sunjin čuujoottmáin: "Onne lii piäluštâs šoddâm taan perruu uássin. Liihâń sun-uv Áábrâhâm alge. Eedu tom, mii lii lappum, Ulmuu Alge lii puáttám uuccâđ já piäluštiđ."

Joh. 12: 1–3

Kuttâ peeivi ovdil pessijái Jeesus poodij Betanian, kost Lasarus, kiäm sun lâi cuvnâm jäimist, aasâi. Jesusâń fállojii tobbeen málláseh. Martta palvâlij kuosijd, já Lasarus lâi ohtâ Jeesus pevdiskipárijn. Máárjá vaaldij tievâ puttâl

puigâ, hirmâd tiivrâs nardusoljo, vuoidâi Jeesus juolgijd já sihoi taid vuoptâidiskijn. Ubâ viste tievâi vuoidâs haajâst.

Joh. 15: 9–12

Jeesus iätá:

”Tego Eeči lii rähistâm muu, nuuvt lam mun rähistâm tii. Cuápcud muu rähisvuodâst. Jis nuávditvetted muu pákkumijd, tij cuápcuvetted muu rähisvuodâst, tego mun lam nuávdittâm läččán pákkumijd já cuápcum suu rähisvuodâst.

Lam sárnum tijjân taam, et tist ličij muu ilo váimuinâd já illood šodâččij tievâslâžžân. Muu pákkum lii taat: rähistið kyeimi kuáimâd, tego mun lam rähistâm tii.”

5. Vástâdâs

Vástâdâssân puáhtá leđe salmâ, psalmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik.

Maaŋgâid teevstâid luvâdijن ráámmâtluuuhâm já vástâdâs pyehtiv leđe vuáruttuvâi.

6. Saahâ

7. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik.

8. Ruhâdâspuddâ

Vuárurukkoos

P/O Alestum lah tun, Hiärrá, mii Immeel!

S Tuu lii puoh, mii lii almeest já eennâm alne.

P/O Sivnedum liävus Hiärá nommâ tääl já ain.

S Škájus Hiärá noomâ alestâs!

Sivnedem

Rukkoos puáhtá rähtið meiddei rijjâht.

[P/O Immeel lii pyerivuodâstis adelâm mijjân päähi já aldaas ulmuid. Sivnedus kulmâohtâsâš Immeel, Eeči já + Alge já Pase Jieggâ, taam päähi já puohâid, kiäh tääbbin ääsih já kolliistâlleh.]

Rukkoos

P/O Ruhâdâllup.

1. Almalâš Eeči. Mij alestep tuu lahjijnâd já mieldiorroomstâd eellim puoh puudâin. Kiedâstâd uážžup väldid puh, mii mist lii. Išseed mii kevttid tuu adelem laahjijd rievtisnâál. Sivned taam päähi. Adde taid, kiäh ääsih tääbbin, tubdâd torvo já oohtâncuullâm. Išseed sii rähistið já kunnijâttið kyeimi kyeimis. Adde meid taan päähist kolliistâlei tubdâd liegâsvuodâ já ustevvuodâ. Kuulâ mii Algaad Jesus Kristus, mii Hiärâ tiet.
2. Pyeri Immeel. Mij kijttep tuu pääihist, mon lep finnim. Kijttep tast, et mist lii saje, kost uážžup eellid, porgâd, vuoinjâstið já orrood joskâ. Liččih tun mii päikkin, Hiärrâ. Suojâl mii pyerivuodâinâd, nuuvt et puávtâččijm tubdâd torvo já ráávhu já uážžud vuomijd jieččân pargoid. Räähti, Hiärrâ, páikkásân vuádu, mii ciävzâ killáámušâin. Räähti mist soovâadvuodâ occeid. Išseed mii kavnâd uudhijd, moh tuálvuh osko äärbi suhâpuolvâst suhâpuolvân. Adde páikkán leđe áávus puohhâid, kiäid vuolgâttah mii kuuvl. Taam áánnup Algaad Jesus Kristus noomâst.

S Aamen.

Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienân.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puádus tuu väldikodde.

Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäiválii leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,
nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,
kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsân,
mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.
Aamen.

---

9. Salmâ

Puáhtá kevttið ovdâmerkkân saalmâ 59 teikâ 75: 1 - 3.

---

10. Sivnádâs

P/O Sivnedus mii puohváldálâš já ármugâs Immeel, Eeči já +
Alge já Pase Jieggâ.

S Aamen.

TEIKÂ

P/O Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
já adelus tijjân ráávhu.

Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

11. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojânâsmuusik.
Puáhtá kevttiđ ovdâmerkkân saalmâ 88: 2 – 4.

ŠODDÂMPEIVI

Šoddâmpeeivi ohtâvuodâst puáhtá viettid rukkoospuudâ teikâ kevttið amnâstuv heiviitmáin.

Rukkoospuudâ stivree pappâ, eres servikoddepargee teikâ servikoddálâš.

Vielgis lijnijn lovdum peeaudi oolâ puáhtá piejjâd meiddei riistâ teikâ krusifiaksi já cokkiittid kinttâl.

1. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik.

2. Laidiittâs

Álgusivnádâs

Álgusivnádâs puáhtá lávlud teikâ luuhâd.

P/O Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

P Mii išedeijee lii Hiärrá,

S sun, kote lii sivnedâm alme já eennâm.

TEIKÂ

P/O Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

Laidiittâssäänih

Laidiittâssäänih ráhtojeh rijjhâht.

3. Psalmâ

Puáhtá kevttið meiddei kirkkoive äigipuudâ miäldásijd teikâ eres psalmâid.

Psaalmâ saajeest puáhtá lávlud saalmâ.

Psaalmâ puáhtá lávlud teikâ luuhâd. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmâ labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttið salmâveerstâ: 60:8. Uccâ kunnee kuáddoo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Immeel, muu váimu lii uáccáá,
muu mielâ lii rávhálâš.

Mun táátum lávlud já suáittid!
 Koccáá, váimum,
 koccáá, harppu, ciilijd, lyyra,
 mun táátum cuvnâd idedâsruádi!
 Hiärrá, mun alestâm tuu almugij kooskâst,
 mun láávlum puoh almugáid kijttosâd.
 Tuu ármu uulât olmijd,
 tuu oskolâšvuotâ pajas polváid.
 Immeel, pajanus kunned paijeel olmij,
 čuovvâadvuodâd paijeel puoh eennâm!

Ps. 57: 8–12

TEIKÂ

Immeel oovdâst muu mielâ josijduvá,
 sun addel munjin iše.
 Sun lii källee, sun lii muu piäluštâs,
 sun lii muu lanne, mun jiem juárbu.

Ps. 62: 2–3

TEIKÂ

Stuárráb ko eellim lii tuu ármu.
 Muu poksâmeh alesteh tuu.
 Imelâm, mun kijjtám tuu nuuvt kuhháá ko iälám,
 mun turvâstâm tunjin, pajedâm kiettân tuu piälán.

Ps. 63: 4–5

TEIKÂ

Tun lah muu tuáivu, Hiärrá,
 Hiärrá, muu torvo nuorâvuottân rääjist.
 Šoddâmstân rääjist lah lamaš muu toorjâ,
 ton rääjist ko kuáhtust muu luostih.
 Tunjin mun ain láávlum alestâs.

Ko tääl lam puáris já čuárgudâm,
ele hilgo muu, Immeel.

Mun kulluuttâm puáttee puolváid
kiedâd vyeimi já tavoidâd styeresvuodâ.

Tastko olluvvuodáid olá vanhurskesvuodâd já stuárráh láá
tuu tavoh.

Immeel, kii lii tuu viärdásâš?

Ps. 71: 5–6, 18–19

TEIKÂ

Illood, eennâm! Pajedið ávučuárvum Hiärán!
Palvâlid suu ilodin,
puáttid suu oovdân ávudin.

Tiettið, et Hiärrá lii Immeel.

Sun lii mii sivnedâm, já suu mij lep,
suu aalmug, suu kuáttum saavzah.

Ps. 100: 1–3

TEIKÂ

Onnáá peeivi lii Hiärrá ráhtám, ilodid já ávudid tast!
Hoosianna! Hiärrá, adde mijjân iššáád!
Oo Hiärrá, adde miänástus!

Ps. 118: 24–25

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotâ. Aamen.

Antifoni kiärdoo

4. Ráámmátluuhâm

Lohhoo ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevs-tâid.

Lohhee almoot ráámmátpitá.

Jes. 43: 1–3

Näävt iätá Hiärrá:

- Ele poolâ. Mun lam honestâm tuu.
 Mun lam tuu noomâ mield kočcom,
 tun lah muu.
 Ko jodâh časij čoodâ, mun lam tuin,
 ko virdij čoodâ, toh iä tuálvu tuu miäldásis,
 ko lavkkiih tuulâ čoodâ, tun jieh pyele
 ige njuovčâtullâ tuu puáldi.
 Mun, Hiärrá, lam Imelâd.

Fil. 4: 6–7

Elled huolât masten, mut pyehtiđ ain tom, maid taarbâšvetted, ruhâdâlmâin, ánumáin já kijttemáin Immeel tiätun. Talle Immeel ráávhu, mii lii puoh ibárdâs paajaabeln, varjâl váimuidâd já jurduidâd, nuuvt et pisovetted Kristusist Jeesusist.

Kol. 3: 15–17

Haldâšus váimuinâd Kristus ráávhu, moos tij lepped oovtâ já siämmáá rummâš jesânin kučcum. Kolgâvetted meid ledje kijtteváah. Adeliđ Kristus sääni aassâđ valjeeht koskâ-vuodâstâd. Máttááttid já ravvid kyeimi kuáimâd puoh vijsesvuodâin já lávlud kijttevâš mielâin Imelân psalmâid, alestâssaalmâid já jiegâlâš lavluid. Maid porgâvetted-uv, sanijgijn teikâ tavoigijn, porgâđ puoh Hiärá Jeesus noomâst, kijten suu peht Immeel, mii Eeji.

1. Tess. 5:16–24

Ilodid ain. Ruhâdâllâd joskâhánnáá. Kijttd̄ puohâst. Taam Immeel tåttu tist, Kristus Jeesus oomijn. Elled̄ časkâd Jiegâ, elled̄ uccááš profetistem läähji. Keččâlâddâd puoh já tipted̄ tom, mii lii pyeri. Pissood iärust puoh paast.

Jieš ráávhu Immeel pasottus tii ollásávt já varjâlus ubâ oromâd, tii jiegâ, siälu já rummâš, nuuvt et lepped̄ vavettemeh mii Hiärá Jeesus Kristus puáđidijn. Sun, kote tii koččo, lii oskolâš já ana lopâdâsâs.

1. Joh. 4: 8–10

Immeel lii rähisvuotâ. Eedu tast Immeel rähisvuotâ almostui mii koskâvuotân, et sun vuolgâttij áinoo Algees maailmân, adeliđ mijjân eellim. Tast lii rähisvuotâ – ij tast, et mij lep rähistâm Immeel, mut tast, et sun lii rähistâm mii já vuolgâttâm Algees mii sudoi sovâttem tiet.

---

5. Vástâdâs

Vástâdâssân puáhtá leđe salmâ, psalmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik.

Eenâb ko oovtâ teeystâ luvâdijin ráámmâtluuhâm já vástâdâs pyehtiv leđe vuáruttuvâi.

---

6. Saahâ

---

7. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik.

---

8. Ruhâdâspuddâ

Vuárurukkoos

P/O Alestum lah tun, Hiärrá, mii Immeel!

S Tuu lii puoh, mii lii almeest já eennâm alne.

P/O Sivnedum liävus Hiärá nommâ tääl já ain.

S Škájus Hiärá noomâ alestâs!

Rukkoos

Rukkoos puáhtá ráhtið meiddei rijjâht.

P/O Ruhâdâllup.

1. Puohváldálâš Immeel. Tun lah styeres ármustâd já muttuu-máttum oskolâšvuodâst já pisoh siämmâážin avalávt. Tuu mij alestep moonnâm iivijn, iiloost, sooroost já puoh pyeri-vuodâst, mon lah čáittám mijjân. Adde addâgâs paas tavoidâ, rikkomušâidâ, já kuáridmijdâ. Išseed mii-uv adelid kyeimi kuáimásâ, váimustâ, addâgâs. Adde mijjân lyetitttee mielâ já puátteevuodâ tuáivu. Varjâl mii puoh vaarâin. Máttát mii vistig uuccâd tuu väldikode já vanhurskes táatu. Išseed mii älgid já lopâttid jyehi piäiván Algaad Jeesus Kristus noomâst. Tuu kiirján láá mii peeivih čaallum. Ko majemuš-uv toin lii nuuhâm, väldi mii lappumáttum väldikoddásâd.
2. Rähis almalâš Eeči. Mij kijttep tuu ääigist, mon lah adelâm mijjân. Kijttep moonnâm iivijn já taan peeivist. Kijtto eellim laahjijn já huolâanneemstâd. Kijtto mučis já šiev peeivijn, kijtto meiddei vyestikeevâdij, já murrâšijn, moid lah čiehâm mieldioromâd já sivnâdâsâd. Kijtto aldaas ulmuin, perrust já ustevijn. Oro miigijn jyehi peeivi. Ruokâsmiit mii ain turvâstið tunjin já uuccâd vyeimi säänistâd. Immeel, mij kijttep tast, et Jeesusist Kristusist áármu já rähisuodâ käldee lii nuhâmáttum. Tipšo já virkosmit mii ármuinâd. Kuulâ mii Algaad noomâst.
3. Onne kijttep tuu, Immeel, NN:st já suu šoddâmpeeivist. Kijttep eellim adalduvâst, mon lah adelâm sunjin. Kijttep kaastâst, mast sun valdui Immeel pärnin já servikode

ohtâvuotân. Kijttep eñgâlijn, maid vuolgâttih suu máátkán laidid eellim maangâi puudâi čoodâ.

Kijtto, Eeči, ulmuin, kiäh puohtii sivnádâsâs NN pärnivuotân já adelii torvo já tipšo. Kijtto nuorâvuodâ iivijn, moh puohtii hastuid já ustevijd. Kijtto tast, et vuorâsulmuu maangah pargoh já rähis ulmuuh láá adelâm siskáldâs elimân. Kijtto soro já luho peeivijn, eehid suoivuin já iiđeedpiäivâá kirkes suonjârijn. Onne mij ruhâdâllâp meiddei NN omâhái já ustevij peeleeest. Sivnáá já varjâl sii.

Almalâš Eeči. Tun vááldáh mii vuástá puoh vááijuvvuodâidângijn. Kristusist, Algestâd, mij lep ärmittum. Sust tun uaináh mii räähisin já muččâdin. Adde mii suu aldavuodâst tubdâđ tuottân rähisvuodâd já ilodid puoh peeivijn, moh láá vala ovdâstân.

S Aamen.

Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienâń.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puáđus tuu väldikodde.

Šados tuu táttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjâń onnáá peeivi mii jyehipiäivâlii leeibi.

Já adde mijjâń mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,

kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsâdâsâń,

mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnâá.

Aamen.

9. Salmâ

---

10. Sivnádâs

P/O Sivnedus tii puohváldálâš já ármulâš Immeel,
Eeji já + Alge já Pase Jieggâ.

S Aamen.

TEIKÂ

P/O Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.
Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
já liävus tijjân ármulâš.
Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
já adelus tijjân ráávhu.
Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

11. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojânnâsmuusik.
Puáhtá kevttiđ ovdâmerkkân saalmâ 88: 2 - 4.

UÁMIKKÂS MUŠTEM

Amnâstuv puáhtá heiviittið ovdâmerkkân uámikkâs muštotilálâšvuodâst, áášánkullee ulmuu jäämmim muštopeeivi teikâ suhâchuákkimij, moin muštâčuvvojeh suuvâ avalávt nohâdâm jesâneh.

Rukkoospuudâ stivree pappâ, eres servikoddepargee teikâ servikoddálâš.

Vielgis liijnijn lovdum peeaudi oolâ puáhtá pieijâð riistâ teikâ krusifiiksi já cokkiittið kinttâl.

1. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik. Puáhtá kevttið ovdâmerkkân saalmâ 45, 65 teikâ 95.

2. Laiđiittâs

Álgusivnâdâs

Álgusivnâdâs puáhtá lávlud teikâ luuhâð.

P/O Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

P Mii išedeijee lii Hiärrá,

S sun, kote lii sivnedâm alme já eennâm.

TEIKÂ

P/O Hiärrá liävus tiigijn.

S Nuuvt še liävus sun tuu-uv jieggáin.

Laiđiittâssäänih

Laiđiittâssaanijd puáhtá rähtið meiddei rijjhâht.

P/O Rähis ustevoh. Viettip tääl NN muštotilálâšvuodâ / muštep suuvâ meddâlnohâdâm ulmuid. Muštâčcep, maid sun lii / suoi lává / sij láá mijjân merhâšâm. Halijdep kijted ohtâsâš feeriumij, moh eelih mii mielâst. Uážžup jyehið tääbbin meid soro já aibâšem toboid. Jäämmim aldaorroom kuoskât mii juáhháá. Immeel, eellim já jäämmim Hiärrá, lii lopedâm leđe miigijn. Sun läidee mii sanijnis avalii eellim kiänun.

3. Psalmâ

Puáhtá kevttiđ meiddei kirkkoive äigipuudâ miäldásijd teikâ eres psaalmâid.

Psaalmâ saajeest puáhtá lávluđ saalmâ.

Psaalmâ puáhtá lávluđ teikâ luuhâđ. Ton aalgâst já loopâst puáhtá leđe antifoni.

Psaalmân labdoo Uccâ kunnee. Ton saajeest puáhtá kevttiđ salmâveerstâ: 60:8. Uccâ kunnee kuáđđoo meddâl vástuääigi, 5. vástuääigi pasepeeivi rääjist.

Hiärrá lii muu kečcee,
ij must lah mihheen vááijuv.

Sun tuálvu muu ruonâs kieddijd,
sun joodeet muu čaasij kuuvl,
tobbeen uážum vuoinjâdattâđ.

Sun virkosmit muu siälu,
sun joodeet muu rievtis rađe mield
noomâs kunnee tiet.

Veik mun jodáččim sevñis leevist,
jiem polâččii masten paast,
tastko tun lah muu kuvlân.

Tun suojâlah muu kiedâinâđ,
jodettah kečceesobijnâđ.

Pyerivuodâđ já rähisuodâđ pirâstiteh muu
puoh eellimpeeivijnâń,
já mun uážum aassâđ Hiärá visteest
peivijdâń loopâ räi.

Ps. 23: 1-4, 6

TEIKÂ

Hiärrá, jorgeet jo piälásân.

Mon kuhháá vala ájánah?

Äärmit mii, palvâleijeidâđ!

Piemâ mii ármuinâd jyehi iiđeed,
te pyehtip ilodid eellimpeivijnân.

Tego adelih mijjân murrâš, adde mijjân ilo
siämmâá maangâ ive ääigi ko mii väivi piištij.
Máttát mijjân, mon uánihâš lii áigán,
et uážuččijm vijses vááimu.

Ps. 90: 12–15

TEIKÂ

Ulmuu eellimäigi lii tego ruávu:
tego kiedi rääsi sun kukkee,
já ko pieggâ jotá paijeel, ij sun innig lah
ige suu aassâmsaje suu tuubdâ.

Mut Hiärá ármu piso ääigist ááigán,
tot lii avalâš toid, kiäh paleh sust já rähisteh suu.

Puolvâst puolvân olá suu oskolâšvuotâ puohháid,
kiäh pisoh suu littoost.

Ps. 103:15–18

Uccâ kunnee

Kunnee Iäčán já Aalgan
já Pase Jiegân,
tego lâi aalgâst, tääl lii já ain,
avalâšvuodâst avalâšvuotân. Aamen.

Antifoni kiärdoo

4. Ráámmátluuhâm

Lohho ohtâ teikâ mottoom čuávvuvâš ráámmátteevstâin. Puáhtá kevttiđ meiddei ráámmátteevstâid kirkkoive äigipuudâ mield teikâ eres ráámmátteevs-tâid.

Lohhee almoott ráámmátpitá.

Room. 14: 7–9

Kihheen mist ij ele jieijâs várás ige kihheen jäämi jieijâs várás. Jis eellip, te eellip Hiärá uámmin, já jis jäämmip, te jäämmip Hiärá uámmin. Eellippa te teikâ jäämmip, mij kuullâp Hiärán. Eidu tondiethân Kristus jaamij já koccái elimâ, et sun ličij nuuvt jáámmám ko ellee ulmui-uv Hiärrá.

1. Kor. 15: 53–57

Taat láppojeijee kalga kárvuttud lappumáttumuotân já jämmee jäimáttumuotân. Mut ko láppojeijee kárvudât lappumáttumuotân já jämmee jäimáttumuotân, šadda tuottân čallui sääni:

- Jäämmim lii njiellum já vuáittu finnejum.

Kost lii tuu vuáittu, jäämmim?

Kost lii tuu viärju, jäämmim?

Jäämmim viärju lii suddo, já sudo vyeimin lii laahâ. Mut kijtto Imelân, kote addel mijjân vuáitu mii Hiärá, Jeesus Kristus peht!

Mark. 13: 33–37

Jeesus iätá:

”Anneed vaarâ, kocceed, tastko tij epped tieđe, kuás tot äigi puátá. Ko almai maadħâš vieres enâmáid já táálust vyelgidijnis addel jyehi palvâleiei jieijâs pargo já ovdâsvástdâs, te uksâvaavtâ sun koččo kocceed. Kocceed, tastko tij epped tieđe, kuás táalu hiärrá puátá: ehidist väi koskijâ, känirorráás piškomäägi väi tooláá idedist. Sun puátá fakkist ervidhánnáá – váruttiđ tondiet, amas sun kavnâđ tii uáđimin. Maid mun eedâm tijjâ, eedâm tom puohháid: kocceed!”

Joh. 6: 37–40

Jesus iätá:

”Puohah toh, kiäid Eeči munjin addel, puátih muu kuuvl, já tom, kote puátá muu kuuvl, mun jiem vyejeet meddäl. Jiemhân mun lah puáttám almeest porgâd jieččân táátu mield mut tevdid muu vuolgâtteijee táátu. Já muu vuolgâtteijee tattu lii, et mun jiem adde oovtâgin tain, kiäid sun lii oskom muu haaldun, šoddâd huukán, mut majemuu peeivi cuuvnâm sii puohâid. Muu Eeči tattu, et juáhháást, kote uáiná Alge já osko sunjin, lii avalâš eellim. Majemuu peeivi mun cuuvnâm suu.”

Joh. 15: 9–12

Jesus iätá:

”Tego Eeči lii rähistâm muu, nuuvt lam mun rähistâm tii. Cuápcud muu rähisvuodâst. Jis nuávditvetted muu pákkumijd, tij cuápcuvetted muu rähisvuodâst, tego mun lam nuávdittâm Iäččán pákkumijd já cuápum suu rähisvuodâst. Lam sárnum tijjân taam, et tist ličij muu ilo váimuinân já illood šodâččij olesin. Muu pákkum lii taat: rähistiď kyeimi kuáimád, tego mun lam rähistâm tii.”

5. Vástädâs

Vástädâssân puáhtá leđe salmâ, psalmâ, laavlâ, čuojânâsmuusik.

Eenâb ko oovtâ teeystâ luvâdijen ráámmátluuhâm já vástädâs pyehtiv leđe vuáruttuvâi.

6. Saahâ

---

7. Salmâ

Saalmâ saajeest puáhtá leđe eres muusik. Puáhtá kevttiď ovdâmerkkân saalmâ 7 teikâ 46.

8. Ruhâdâspuddâ

Rukkoos

Rukkoos puáhtá rähtið meiddei rijjâht.

P/O Ruhâdâllup.

1. Immeel, mii almalâš Eeči.

Tun adelah ulmui eellim
já váaldáh tom vuot.

Tun čievah elimân uánihis ááigán
jäämmim syelimâsvuotân
já pajedah tom vuot čuovân,
putesin já uuđâsin.

Keejâ já kuulâ mii, kiäh avevuššâp
taan maailm kuáddám aldemuidân.

Lohđut mii sooroost
já išseed mii väldið jyehi peeivi
tuu kiedâst.

Kijtto, et tuu táttu
mii puohâi háárán lii pyeri.

Immeel, tuu oovdâst mii mielâ josijduvá
jurdâčcið avalávt nohâdâm ulmuid,
jieččân eellim já jäämmim
já tuu kirkesvuodâ.

Kuulâ tääl meid joskis rukosân.

(joskâdvuotâ)

Immeel, oro miigijn, ko mii äigi nohá
já ko mii váimu julkká majemuu keerdi.

Vääldi mii talle pááikán jieijâd kuuvl.

Tunjin liävus alestâs já kunnee
tääl já avalávt.

2. Immeel, almalâš Eeči.

Kijtto, et tiädáh já tuubdah mii

já mii soro já aibâšem.

Adde mijjân vyeimi já lohđuttâs.

Nanosmit mii osko toos, et puoh lii tuu kiedâst,
tuu tipšoost já áármud syejeest.

Immeel, tuu oovdâst mii mielâ josijduvá
jurdâčcid avalávt nohádâm ulmuid,
jieččân eellim já jäämmim
já tuu kirkesvuodâ.

Kuulâ tääl meid joskis rukosân.

(joskâadvuotâ)

Kijtto, et lah adelâm mii
kuáhtád kyeimi kuáimán taan ääigist.

Išseed mii kuáhtád
meddâlnohádâm aldemuidân meid nuvâhánnáávuodâst,
tuu kuvlân, ármugâs Immeel.

Adde mii uáiniđ soro já aibâšem čoodâ
suonnjârijd avalii čuovâst
rähis Algaad, Jeesus Kristus, tiet.

S Aamen.

Mii Eeči

Hiärá rukkoos ciälkkoo oovtâ jienâñ.

S Mii Eeči, kote lah oolmijn.

Pasottum liävus tuu nommâ.

Puádus tuu väldikodde.

Šados tuu tåttu meid eennâm alne nuuvtko almeest.

Adde mijjân onnáá peeivi mii jyehipiäivâlii leeibi.

Já adde mijjân mii suddoid addâgâs,

nuuvtko mij–uv addâgâs adelep toid,
kiäh láá mii vuástá rikkom.

Já ele joodeet mii kivsádâsân,
mut peesti mii paast.

Tastko tust lii väldikodde já vyeimi já kunnee nuvâhánnáá.
Aamen.

9. Sivnádâs

P/O Sivnedus tii puohváldálâš já ármulâš Immeel, Eeji já +
Alge já Pase Jiegâ.

S Aamen.

TEIKÂ

P/O Hiärrá sivnedus tii já varjâlus tii.

Hiärrá čuovvâdus muáđuidis tijjân
já liävus tijjân ármulâš.

Hiärrá jurgâlus muáđuidis tii piälán
já adelus tijjân ráávhu.

Eeji já + Alge já Pase Jiegâ noomân.

S Aamen.

10. Loppâmuusik

Loppâmuusik puáhtá leđe salmâ, laavlâ já/teikâ čuojâñâsmuusik.
Puáhtá kevttiđ ovdâmerkkâń saalmâ 59 teikâ 61.

KIRHOLIJ
TOIMÂTTÂSÂI KIRJE
ČUOJÂLMÂSAH

Laidiittâs

Álgusivnádâs

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of eight measures of quarter notes.

P/O Ee - ji já + Al - ge já Pa - se Jie - gâ noo-mân.

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of six measures of quarter notes, with the last measure ending with a double bar line and repeat dots.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of four measures of quarter notes, with the last measure ending with a double bar line and repeat dots.

P/O Mii išedeijee lii Hiär - rá,

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of five measures of quarter notes, with the last measure ending with a double bar line and repeat dots.

S sun, kote lii sivnedâm al - me já een - nâm.

TEIKÂ

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of six measures of quarter notes.

P/O Hiär - rá liä - vus tii - gijn.

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of seven measures of quarter notes, with the last measure ending with a double bar line and repeat dots.

S Nuuvt še liä - vus sun tuu - uv jieg - gáin.

Ruhâdâspuddâ

Vuárurukkoos

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of six measures of quarter notes.

P/O Alestum lah tun, Hiär - rá, mii Im - meel!

A musical staff in G major with a common time signature. It consists of five measures of quarter notes, with the last measure ending with a double bar line and repeat dots.

S Tuu lii puoh, mii lii almeest já een - nâm al - ne.

P/O Sivnedum liävus Hiärá nom - mâ tääl já ain.

S Škájus Hiärá noo - mâ a - les - tâs!

Rukkoos

P/O Ru - hâ - dâl - lup.

S Aa - men, aa - men.

Sivnádâs

P/O Sivnedus tii puohváldálâš já ármulâš Im - meel,

Ee - ji já (+) Al - ge já Pa - se Jieg - gâ.